

BBABAC-5 22V - Bacheloroppgave med forskningsmetode

Etniske minoritetsforeldres frykt for det norske
barnevern

- En litteraturgjennomgang

**Universitetet
i Stavanger**

**Det samfunnsvitenskapelige fakultet Bachelor i barnevern
Stavanger 16/5-22**

Kandidatnummer: 5199

Antall ord: 11 915

1. Innholdsfortegnelse	2
2. Innledning.....	4
2.1 Bakgrunn for valg av tema	4
2.2 Oppgavens formål	6
2.3 Problemstilling	6
3. Begrepsavklaring	8
3.1 Etnisitet og etniske minoriteter	8
3.2 Kulturrelativisme og etnosentrisme.....	9
3.3 Stereotyper og fordommer	9
4. Faglig kunnskap	10
4.1 Kultur og verdier	10
4.2 Samarbeid	12
4.3 Kultursensitivitet, kulturaliseringsprosess og kulturkompetanse.....	12
4.4 Bronfenbrenners utviklingsøkologiske modell.....	14
4.5 Fira-perspektivmodellen.....	16
4.6 Intersubjektivitet.....	18
4.7 Person i situasjon.....	18
4.8 Anerkjennigsteorien til Alex Honneth.....	19
4.9 Nancy Frasers teori om sosial rettferdighet	20

5. Metode	23
5.1 Valg av metode.....	24
5.2 Litteraturstudiens fordeler og ulemper.....	24
5.3 Inklusjon- og eksklusjonskriterier	26
5.4 Datainnsamling.....	27
5.5 Analysemetode	28
5.6 Kildekritikk.....	28
6. Presentasjon av funn.....	29
6.1 Artikkel 1.....	29
6.2 Artikkel 2.....	30
6.3 Artikkel 3.....	31
7. Drøfting og funn.....	32
7.1 Informasjon om barnevernet	32
7.2 Fryktens påvirkning på samspillet mellom etniske minoriteter og barnevernet	35
7.3 Barnevernets arbeid som kan bidra til å bedre forholdet og samhandlingen med etniske minoriteter	38
8. Egen erfaring.....	40
9. Avslutning.....	40
10. Litteraturliste.....	42

2.0 Innledning

Det kan være krevende å fremme tillit til barnevernet blant familier med innvandrerbakgrunn. Det er både forskning, oppslag i medier og informasjon fra innvandrerorganisasjoner som viser at etniske minoritetsfamilier har mistillit til det norske barnevernet.

2.1 Bakgrunn for valg av tema

Med økende globalisering, konflikter og krig i verden øker innvandringen i Norge også. Ved inngangen av 2021 var det ifølge SSBs statistikk registrert 800 094 bosatt i Norge. Det utgjør til sammen 15 prosent av befolkningen i Norge. I 2021 var det 197 848 norskfødte med innvandrerforeldre i Norge (FHI, 2022). Dette medfører til større mangfold, økning av de etniske minoritetene og økende ulikheter. Bufdir viser at barn med innvandrerbakgrunn er overrepresentert som mottaker av hjelpetiltak hjemme (Bufdir, 2018). Det norske barnevernet har blitt kontroversielt i mange land gjennom mange år. Det har blitt demonstrasjoner i Norge og i utlandet mot barnevernet, opprettet Facebook grupper, Snapp og Tiktok videoer har motarbeidet det norske barnevernet. Det har skapt store tillitsutfordringer for barnevernet fra ulike etniske minoritetsgrupper (Czarnecki, 2018). Alle barn i Norge skal ha gode tjenester fra barnevernet. Men for å kunne gi barn gode tilbud må barnevernet ha tilstrekkelig tillit (Bufdir, 2018).

Myndighetene har gjennom flere år har hatt fokuset rundt viktigheten av det å arbeide med folk med innvandrerbakgrunn. Men det er fortsatt mange etniske minoriteter som sier at de på grunn av mistillit og frykt for barnevernet, gruer seg til å ta kontakt med barnevernsmyndighetene (Fylkesnes, 2018). Barnevernstjenesten har mange ganger blitt anklaget for å gripe oftere inn i en etnisk minoritetsfamilie enn en norsk familie. Dette har ført til det at etniske minoritetsfamilier føler at barnevernet er ute

etter å ta de. Og samtidig kan dette føre til at familier som trenger hjelp og støtte ikke får tilgang til viktig velferdstjenester (Berg & Pulsen, 2021).

Jeg hadde praksisen min i barnevernstjenesten i Time kommune. Gjennom praksisen min fikk jeg innblikk i hvordan ett godt samarbeid mellom familier med minoritetsbakgrunn og barnevernet er mulig. Det var en familie som inspirerte meg til å skrive om dette temaet. Familien hadde afrikansk bakgrunn, de blei kalt inn til samtale hos barnevernstjenesten, da de kom så jeg redselen og fortvilelsen i øynene deres, de så livredde ut. Gjennom første samtalen var det mye gråt og frykt. Etter cirka to måneder med hjelpetiltak i hjemmet, kom de på samtale på kontoret, da blei de spurt om hvordan de hadde det om hvordan de opplever forholdet og kontakten med barnevernet. Familien sa at i starten hadde de vært livredde, at de hadde mye fordommer knuttet til barnevernet, de trodde at barnevernet skulle ta barna deres. Men nå allerede to måneder seinere hadde de forandret synet sitt om barnevernet. De fortalte at de er glade at de tok imot hjelpen og at de kommer til å spør om hjelp videre dersom de har behov for det. Familien var takknemlig for hjelpen fra barnevernet.

Jeg kommer opprinnelig fra Bulgaria og jeg og mine foreldre har bodd i Norge i 10 år. Jeg kjenner noen bulgarske familier som har flyttet tilbake til Bulgaria på grunn av frykten for det norske barnevernet. De var redde at barnevernet skulle komme å ta ungene deres. De hadde sett flere youtube videoer der de så at barnevernet i Norge har som mål å ta ungene til folk fra Øst-Europa. Jeg hadde et vennepar som ventet på sitt første barn, de fortalte meg at de hadde sitt på Facebook og andre sosiale medier hvordan barnevernet ta unger uten grunn. Jeg prøvde flere gange å snakke med de om det at dette stemme ikke, at dersom barnevernet skulle gripe inn å ta unger, da måtte være veldig stor bekymring knyttet til omsorgssituasjonen til barnet. De var ikke interessert i å høre på meg. De hadde også sett på bulgarske nyheter at bulgarske familier forteller sine historier om hvordan barnevernet i Norge hadde kommet og tatt barna deres. I Bulgaria er dessverre mentaliteter sånn at dersom en familie har problemer, da er det de som kan løse disse problemene, det er ikke

staten som skal blande seg inn i familiens problemer. Etter at de fikk sitt første barn, reiste de tilbake til Bulgaria. Den ubegrunnede frykten for barnevernet i Norge blei for sterk for denne familien.

Barnevernet har et kontroversielt samfunnsmandat, der barneverntjenesten skal ivareta familiens private liv og det offentlige ansvaret for å beskytte barn. For mange familier kan møtet med barnevernet være skremmende, men til tross for frykt og mistillit hos innvandrerfamilier, er barnevernstjenesten en arbeids armene, der opparbeiding av relasjoner og håndtering av kontakter er sentralt for barnevernets utvikling (Berg & Paulsen, 2021). Det er mange faktorer som kan fremme mistillit for arbeidet til det norske barnevernet, men det finnes også faktorer som kan fremmer ett godt samarbeid mellom etniske minoritetsfamilier og barnevernet. Det finnes tidligere forskning på disse forholdene.

2.2 Oppgavens formål

Oppgavens formål er gjennom litteraturstudie å tolka allerede eksisterende forsknings empiri. På denne måten vil jeg påpeke en ny forståelse. Her vil jeg se på tidligere forskningslitteratur som handler om å bedre samarbeid og tillit mellom etniske minoritetsfamilier og det norske barnevernet. Det vil være spennende å se hva som er årsaken for frykten etniske minoritetsfamilier har for barnevernstjenesten, hva som er vanskelig for samarbeidet mellom dem, det å undersøke hvordan etniske minoritetsfamilier opplever sitt første møte med barnevernet, og hvordan kan barnevernet jobbe med å bedre forholdet til familier som allerede har et negativt syn på jobben barnevernet gjør.

2.3 Problemstilling

Hvor godt det norske barnevernet er rustet for vår kulturelle mangfoldige befolkning er en stor debatt i Norge. Det er ofte slikk at frykten for barnevernet hos folk med innvandrerbakgrunn er til stede før det i det hele tatt har blitt kontakt mellom dem. Det er ikke vanskelig å finne masse negative informasjon om barnevernet, det er facebook grupper mot det norske barnevernet, det finnes mange nyhetsartikler, tiktok videoer, og alt dette bidrar for å skape et negativt bilde av barnevernstjenesten i Norge. I kommentarfeltet på facebook og lukkede grupper, finner en overskrifter som «barnevernet bare tar barn til utlendinger», «barnevernet diskriminere minoritetene», «barnevernet vi vil ha fullstendig fjernet» osv. Denne framstillingen av barnevernet skaper et negativt og urealistisk bilde av det norske barnevernet, men jobben til barnevernet er mye mer komplisert enn det mange tror og det som kommer fram i medier. I mange tilfeller kan ikke barnevernet forsvare seg på grunn av taushetsplikt, på denne måten kan kritikken bare hagler uten at barnevernet kan forsvare seg på en god måte (Berg & Pulsen,2021).

I medier nevnes det ikke at hjelpetiltak er det hoved tiltaket som barnevernet setter inn i familien og ikke omsorgsovertakelse. Og at Statistisk sentralbyrå avkrefter at barn fra Øst-Europa, plasseres oftere utenfor hjemmet sitt enn etnisk norske barn (Berg & Pulsen, 2021). Når barnevernet ikke kan forsvare seg på grunn av taushetsplikt, kan kritikerne lage bilde av barnevernet at de tar barna, at de diskriminerer og at de tenker at innvandrerforeldre er dårligere foreldre enn etniske norske foreldre. Dette kan være en av grunnene for mistillit og frykt mellom det norske barnevernet og etniske minoritetsfamilier, dette kan også utfordre samarbeidet mellom dem allerede før det første møtet.

Jeg vil formulere problemstillingen i denne teksten på denne måten: *Barnevernets utfordringer i møte med etnisk minoritetsfamiliers frykt for barnevernstjenesten i Norge, og hvordan kan man skape bedre forhold mellom barnevernet og etniske minoriteter?*

3.0 Begrepsavklaring

I dette kapitlet vil jeg presentere noen sentrale begreper som skal kunne avgrense problemstillingens omfang. Hensikten er å tydeliggjøre hvilket særskilte forståelse som er lagt til grunn av barnevernskonteksten. Jeg kommer først å definere to sentrale begreper: «etnisk bakgrunn», «etniske minoriteter» og «innvandrere», deretter «etnosentrisme», «kulturrelativisme» og «stereotyper og fordommer».

3.1 Etnisitet og etniske minoriteter

Ifølge Javo (2010) er etnisitet et kulturelt særtrekk ved en folkegruppe. De kulturelle særegenhetene skaper felles handlemåte hos en etnisk befolkning (Javo, 2010). Mennesker kan også tilhøre etniske, språklig og religiøse minoriteter. Minoriteter betyr mindretall og brukes om en folkegruppe som utgjør et mindretall av landets befolkning (Hagen & Qureshi, 1996). Minoriteter kan befinne seg i en situasjon med mindre makt og innflytelse (Javo, 2010). «Etniske minoriteter» er en gruppe som utgjør et mindretall i samfunnet. De betraktes som en egen folkegruppe, på bakgrunnen at de deler noen fellestrekk (Javo, 2010).

Mennesker med minoritetsbakgrunn har ikke hatt barnevern i landet de kommer fra, eller de har liten kunnskap om barnevernet. Barnevernets makt kan skape ekstra stor frykt hos foreldre med minoritetsbakgrunn (Fylkesnes & Paulsen, 2019). I Norge har vi ulike innvandrer kategorier for å kunne gjøre forskjell på de ulike innvandrergrupper. Det er motivene til flytting som avgjør hvordan de skal kategoriseres. Etniske minoritetsfamilier kan kategoriseres som flyktninger, asylsøkere eller arbeidsinnvandrere. Flyktninger og asylsøkere er de som har blitt tvunget til å forlate hjemlandet sitt på grunn av for eksempel krig, arbeidsinnvandrere har stor sett flyttet frivillig for å jobbe i Norge (Kaya, 2010).

Etniske minoriteter og innvandrere har ulik juridisk status som utløse forskjellige rettigheter (Bufdir). Arbeidsinnvandrere er for eksempel i en annen posisjon når det kommer til goder fra Nav enn asylsøkere og flyktninger. Dette kan føre til ulike levekår. Her kan også oppstå forskjellige utfordringer knyttet til levemåten til minoritets og majoritetsbefolkningen. Her bør barnevernstjenesten være flinkere til å opparbeide seg nok kunnskap og kompetanse for å møte de ulike problemene innvandrere står ovenfor. Dette er fordi de ulike innvandringsgruppene har ulike motiver til å flytte til Norge og ulik sosial bakgrunn (Kaya, 2010).

3.2 Kulturrelativisme og etnosentrisme

Med kulturrelativisme forstår vi det når en tenker at andres folk handlinger er en del av en kultur (Aadnesen & Hærem, 2007). Alle handlinger og fenomener tolkes ut ifra situasjoner de oppstår i, og fra de kulturelle normer og verdier (NDLA).

Etnosentrisme er motsatt av kulturrelativisme, der en forstår andre sine handlinger på bakgrunn av våre egne verdier. Ved etnosentrisk holdning kan en bruke sine egne levemåter og kulturverdier som målestokk, slik kan en vurdere andre kulturer opp mot sin egen kultur (Aadnesen & Hærem, 2007). Dette kan være sentrale begreper for barnevernets arbeid med etniske minoritetsfamilier for å kunne møte familiens kulturforskjeller på best mulig måte.

3.3 Stereotyper og fordommer

I Dagsavisen (2019) skriver de at folk har lett for å dømme. Det er mange av oss som gjør seg opp meninger om andre uten noe grunnlag for det. Man kan fordømme enkeltpersoner ut fra egenskaper vi tilegner dem uten å sjekke om det kan stemme med virkeligheten. Det er ingen av oss som er fri for fordommer. Ofte kan vi finne en

negativ egenskap hos et menneske som vi liker ikke, og på denne måten fordømme hele mennesket, uten å prøve å finne ut andre sider ved dette mennesket (Dagsavisen, 2019). Med tanker på frykt hos etniske minoritetsfamilier, er det viktig å sette i fokus ulike mentale snarveier som kan skade samarbeidet mellom dem og barnevernstjenesten.

Ifølge Helgesen er stereotyper et sosialt konstruert skjema uten empirisk grunnlag (Helgesen, 2011). Stereotyper er ofte negative og kan kobles til nasjonalitet, kultur, etnisitet, religion osv. Fordommer utvikles ofte fra stereotyper, det er en negativ ladet holdning som rettes mot noen grupper (Helgesen, 2011). Fordommer kan brukes for å skille «oss» fra «de andre». Dersom for eksempel vi hører at en familie med minoritets bakgrunn slår ungene sine, kan vi lett si at vold er en del av deres kultur (NDLA).

4.0 Faglig kunnskap

I dette kapitlet vil jeg presentere sentrale fagkunnskaper som skal være viktig for drøftingen av resultatene seinere i oppgaven.

4.1 Kultur og verdier

Alle avgjørelser som berører barns rettigheter i Norge, er lovfestet. De er lovfestet gjennom grunnlovens §104, barnekonvensjonen artikkel 3 og barnevernloven §4-1 (Regjeringen.no, 2022). Lov om barnevernstjenesten (barnevernloven) fra 1992 §1-1 påpeker ansvaret staten har for å «sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid». Lovparagrafen sier ikke hvilke **forhold som kan skade** og hvordan vi skal

forstå det. Omsorgskompetansen hos foreldrene kan bli preget av kulturelle betingelser, på grunn av den normative forståelse for barnets oppdragelse (Skytte, 2019). Her kommer også prinsippet om barnets beste, som baseres på de faglige prinsippene som biologisk bånd, barnets medvirkning, mildeste inngrepsprinsippet og tilknytning og relasjonskvalitet (Regjeringen.no, 2022). Men barnets beste kan allikevel gå på bekostning av hva barn selv ønsker, og hva familien ønsker.

Ifølge Javo (2010) kultur er normer og verdier man har lært og erfart gjennom oppveksten (Javo, 2010). Kulturen er en del av ens persons identitet, og kultur kan definere hvem man er. Man kan ta kultur som tradisjoner og religion, andre kan tolke kultur som et felleskap av verdier og normer (Javo, 2010). Hver kultur har sine egne kulturelle koder, dette kan for eksempel være uskrevede regler for hva som oppfattes for akseptert atferd i samfunnet. Dette er etnosentrisk synspunkt der en ser på sin egen atferd som normal (Røkenes & Hanssen, 2012).

Gjertsen (2010) bruker Lingås definisjon på verdier «*materielle og immaterielle gjenstander og tilstander som for en person eller gruppe eller for allmenheten er umistelig eller meget viktig og fremme*» (Gjertsen, 2010). En barnevernspedagog har flere etiske grunnprinsipper som baseres på demokratiske og humanistiske verdier. Det er noen verdier som ligger til grunn for barnevernspedagogens jobb, det er at man skal fremme respekt, likeverd, man skal kunne møte menneskers behov, ivareta og ha forståelse for enkeltindividet (Gjertsen, 2010).

Hvert land kan ha sine forståelser om god og akseptabel omsorg. Det er forskjellige oppfatninger på barnets beste og hva barnets behov er i de forskjellige kulturene.

Fram til 1972 var det i Norge normalt og lovlig å straffe barna fysisk (Tesse, Aftenposten, 2015). Dette er heldigvis ulovlig i Norge i dag, men fortsatt vanlig i andre land i verden. Det som er normal i vår kultur kan virke rart i andre kulturer, barnets behov og oppdragelse er ulik i ulike kulturer. Derfor kan man i Norge

misforstå de etniske minoritetsfamiliene, man kan oppfatte dem som annerledes, påvirket av sin norske kultur (Skytte, 2019).

4.2 Samarbeid

Etter barnevernslovens § 1-7 skal barnevernet samarbeide så langt som det er mulig med både barnet og foreldrene. Foreldrene er de viktigste hjelperne for barna sine, spesielt når barna ha utfordringer. Ifølge Studsrød det er viktig at barnevernet anerkjenner at foreldrene kan påvirke positiv barna, selv om foreldre kan utgjør en mulig fare (Studsrd, 2019). Uten likeverdig deltagelse vil endringsarbeidet få en uheldig konsekvens, dette kan være lite verdig for de barna det arbeidet er ment til å hjelpe. Samarbeid er en avgjørende faktor for at hensynet om barnet beste skal ligge til rette (Studsrd, 2019).

4.3 Kultursensitivitet, kulturaliseringsprosess og kulturkompetanse

Samfunnet vi lever i er flerkulturelt, derfor er det viktig at barnevernet gjenspeiler dette. Dersom barnevernet vil kunne forstå familier og barn med en annen kulturell bakgrunn, trenger Norge et barnevern som er kultursensitivt (barnevernsbarna.no, 2022). Kultursensitivitet innebærer å ha bevissthet for de kulturelle forskjellene og likhetene som finnes, og samtidig å ha forståelse for at de vil være med på å påvirke egne verdier og atferd (Javo, 2010). Når en barnevernspedagog møter en familie med en annen kulturell bakgrunn, vil kultursensiviteten innebære og forstår i hvilken måte og grad de kulturelle egenskapene påvirker vår samhandling og kommunikasjon (Javo, 2010). I tillegg til det må barnevernspedagogen ha kulturell kompetanse, de må kunne identifisere forhold som dreier seg om kultur. Barnevernet har møt og møter fortsatt på mange utfordringer som er knyttet til kulturforskjeller, måten barnevernet har håndtert disse møtene på har i noen tilfeller dessverre ført til

mistillit til barnevernstjenesten (barnevernsbarna.no, 2022). Den nye barnevernloven legger vekt på viktigheten av å utvikle et kultursensitivt barnevern. Det er fordi man skal kunne utvikle større forståelse for kulturforskjeller (Berg & Paulsen, 2021).

Prosjektet til norsk innvanderforum «Flerkulturelt barnevern?» viser det vanskelige forholdet mellom etniske minoriteter og det norske barnevernet, og at innvandrere har som regel vanskeligere levekår, de har lavere inntekt, dårligere helse og sjanse for å lykkes i det norske samfunnet er lavere enn resten av befolkningen. Og her vises også at innvandrere og barn av innvandrere er overrepresentert i barnevernet, det er sett i forhold til andelen de utgjør av befolkningen (Ali, 2013). Mange kan tenke at dette er på grunn av kultur, men her er andre faktorer som også spiller inn og som kan skape et sosialt problem. Kulturalisering oppstår når man ta på seg uhensiktsmessige meninger, og dette kan føre til sosiale problemer og kan begrunnes med kultur. Kulturalisering kan også være en prosess der «*gitte situasjoner og problemer fortolkes, forklares og behandles på grunnlag av generalisert forståelse av kultur*» (Rugkåsa, Eide & Ylvisaker, 2015). Det er ofte slik at beslutninger tas med søkelys på kulturelle forhold, uten at det vektlegges andre faktorer. En kan også miste synet på det som faktisk er tilfellet, som for eksempel individuelle forskjeller (Fylkesnes & Netland, 2012).

Kulturkompetansen ifølge Javo (2010), handler om hvordan en barnevernspedagog kan vise et godt samarbeid med mennesker fra en annen kultur enn ens selv (Javo, 2010). For at dette skal kunne gå bra bør en barnevernspedagog være oppmerksom på egne synspunkter på forskjellige kulturer, og man må kunne evne å vise respekt for disse kulturene. For at man skal kunne gjøre det, bør man kunne reflektere over egne holdninger, ferdigheter og kunnskap. Når man samhandle med mennesker med en annen kulturell bakgrunn, bør man med sin kulturkompetanse vise forståelse og interesse ved å handle med et åpent syn (Javo, 2010).

Kulturalisering kan avsløre viktige forhold, som for eksempel sosio-økonomiske, dette kan være veldig avgjørende for omsorgssituasjonen til et barn. Sosioøkonomiske forhold kan føre til for eksempel diskriminering og forskjellsbehandling (Rugkåsa, Ylvisaker & Eide, 2017). Alt dette kan skape frykt hos etniske minoritetsfamilier møte med velferdsinstitusjonene. Her kommer brukermedvirkningens betydning. Det er viktig å la familier å ha innflytelse og medvirkning i egne saker, på denne måten kan man komme fram til familiens synspunkter i saken (Ellingsen & Levin, 2016).

4.4 Bronfenbrenners utviklingsøkologiske modell

Hvorvidt det norske barnevernet ivaretar etniske minoritetsbarn og familiens behov og interesser er et aktuelt tema som debatteres ofte i samfunnet (Eide, Qureshi, Rugkåsa og Vike, 2009). Omsorgssituasjonen til et barn er veldig kompleks og kan består av flere forhold, som for eksempel økonomien til familien, har foreldrene rusproblemer, psykiske problemer osv. Det er uunngåelig at barnet ikke blir påvirket av dette. Dette kan ha sterke innvirkninger i barnets liv.

Urie Bronfenbrenners utviklingsøkologiske modell er en modell som forklarer utvikling og vekst som en gjensidig påvirkningsprosess mellom miljø og individ. Barns utvikling og sosialisering påvirkes av de ulike miljøene rundt barnet. Hendelser og erfaringer kan påvirke barna på fire ulike nivåer - mikro, meso, ekso og makronivå (Bunkholdt & Kvaran, 2015).

Mikronivået består av alle de situasjonene der barnet er direkte i kontakt og samspill med andre mennesker, vanligvis er dette familier, venner og naboer. Mikronivået kan refererer til de daglige situasjonene barnet befinner seg i og der barn selv påvirker og blir påvirket, eksempelvis hjem, barnehage og skole. Gjennom samspill, grensesetting og sosial læring, formes erfaringene og familielivet (Bunkholdt & Kvaran, 2015).

Mesonivået er samspillet og kommunikasjonen mellom de ulike individene i mikronivået. Samarbeid mellom skolen og hjemmet er et eksempel på arbeid på mesonivå, eller også kommunikasjonen mellom foreldre og trener. Noen av forholdene kan fremme eller hemme følelse - og sosial utviklingen hos barn, dette kommer til å påvirke barnets møte i andre relasjoner (Bunkholdt & Kvaran, 2015).

Eksonivået er det nivået der familien påvirkes av ytre faktorer, disse har ikke en direkte relasjon til barnet, men de påvirker andre i mikronivået til barnet. Det kan være jobbsituasjonen og økonomien til foreldrene, for eksempel dersom foreldrene trives på jobben, vil de sannsynligvis få mer overskudd når de er hjemme (Bunkholdt & Kvaran, 2015).

Makronivået er det nivået som representerer de sosiale og kulturelle forventningene. Det kan for eksempel være normer, verdier, moral, økonomiske forhold, klassestrukturer og nasjonale ideologier. Lovverk og politikk er også inkludert i makronivået. Alle disse faktorene på dette nivået vil kunne påvirke alle de andre systemnivåer. Her kan for eksempel en familie bli påvirket av hvordan de velger å oppdra barna sine, og de kan velger hvilke verdier de vil viderefører til barna sine (Bunkholdt & Kvaran, 2015).

Jeg vil trekke inn Bronfenbrenners modell for å prøve å forklare mistilliten til det norske barnevernet. Her vil jeg se på hvordan forventninger og relasjoner opptrer i samspill mellom barnevernstjenesten og etniske minoritetsfamilier, og hvordan de påvirker minoritetsfamiliene på de ulike nivåer.

4.5 Fira-perspektivmodellen

I boken «Briste eller bære» av Røkenes & Hanssen (2012) blir fireperspektivmodellen presentert for oss, det er for å forklare om samspillet mellom mennesker. Denne modellen tar utgangspunkt i fire ulike perspektiver som kan definerer opplevelser i samhandlingsprosessen mellom mennesker. Disse fire ulike perspektiver kan oppleves ifra - egenperspektiv, andreperspektiv, det intersubjektive opplevelsesfellesskapet og samhandlingsperspektivet (Røkenes & Hanssen, 2012).

Egenperspektiv sier noe om hvordan vi ser verden fra vårt eget perspektiv, det baseres på våre egne erfaringer, våre holdninger, verdier, personlighet og kunnskap. I hver samhandling med andre tar vi inn vår for-forståelse og en selvforståelse. Dette kan ha betydning for hvordan vi tolke andres atferd og hvordan vi forholder oss til dem. Røkenes & Hanssen skriver «*Fagfolk som ikke kjenner seg selv, utgjør en potensiell risiko både for brukere, samarbeidspartnere og seg selv*» (Røkenes & Hanssen, 2012). Man må være reflektert og bevisst over egen for-forståelse, menneskesyn, verdier, kultur osv før man gå inn i en relasjon.

Andreperspektiv tar for seg de andres opplevelse av verden, som vi må forholde oss til (Røkenes & Hanssen, 2012). Som barnevernspedagog vil en møte mange forskjellige folk med ulik personlighet, kulturbakgrunn, kjønn osv. Disse menneskene kan være i en heilt annet livssituasjon enn deg selv, derfor er det viktig at man ivaretar deres perspektiv i samhandlingen. Det er viktig å forstå hvor den andre er, og forstå deres perspektiv, på denne måten anerkjenner vi dem og vi bekrefter deres forståelse (Røkenes & Hanssen, 2012).

Gjennom det intersubjektive opplevelsesfellesskapet samhandler vi med andre og vi med-deler oss til hverandre. Det skapes gjennom kommunikasjon, det å forstå den

andre, dette kan bidra til å utvide begges forståelse til noe felles (Røkenes & Hanssen, 2012). Vi kan dele meninger opplevelser og erfaringer sammen. Man kan ikke forlate sitt synspunkt om hvordan man ser verden utfra, men gjennom dette perspektivet kan man utvide sin egen forståelseshorisont. Der en forståelse deles av andre og oppleves av andre, skapes det en opplevelsesfellesskap, slik kan man forstå mer om hvordan andre tenker og opplever ting.

Samhandlingsperspektivet, det er et metaperspektiv, der en søker å forstå hvordan kommunikasjonen mellom oss fungerer. For at man skal kunne forstå dette perspektivet bør man bruke kunnskap om kommunikasjon og man bør bruke kompetansen sin om kommunikasjon i yrkesmessige kontekster (Røkenes & Hanssen, 2012). Det er viktig at man i en samhandling med andre sikre seg at man har forstått, det de andre sier. Man invitere den andre å kommunisere om kommunikasjonen for at man skal kunne forstå samhandlingsprosessen. Man kan metakommunisere ved å spør «Er det mulig at jeg har misforstått det du sa?». (Røkenes & Hanssen, 2012). Det er viktig å forstå at det som skjer i en samhandlingsprosess, er avhengig av hvilken samhandling eller kontekst en samhandling foregår i (Røkenes & Hanssen, 2012).

Denne modellen er viktig for oppgaven jeg skriver. Modellen vil hjelpe meg å forstå viktigheten av god relasjon og kommunikasjon med etniske minoriteter, deres begrensende kompetanse om de forskjellige velferds systemene i Norge. Problemer med språk og mangel på kunnskap om det norske systemet kan fører til at de misforstår systemet og skaper mistillit.

4.6 Intersubjektivitet

«Prøv å behandle andre som et subjekt, ikke et objekt» (Manen, 1993). Ifølge Taraldsen (2011) er intersubjektivitet «nøkkelen for å forstå interaksjonen mellom subjekter» (Taraldsen, 2011). Videre forklarer han at intersubjektivitet handler om hvordan man som subjekt forholder seg til andre subjekter. Man bør bevisst forholder seg til andre som subjekt/subjekt - forhold, ikke som subjekt/objekt - forhold. Ifølge Skjervheim man kan forholder seg til mennesker på to forskjellige måter «Vi kan enten betrakte dem som gjenstander ut i fra naturvitenskapelig holdning, eller som medmennesker ut i fra en samfunnsvitenskapelig holdning» (Bergem, 2014). for eksempel en barnevernspedagog vil som regel alltid ha større makt enn klientene sine, og dette kan føre til det at barnevernspedagogen lett kan se på klienten sin som et objekt, dette vil være uheldig for barnevernspedagogen. En god relasjon ifølge Skjervheim kan oppstå når det er subjekter på begge sider.

4.7 Person i situasjon

Mary Richmonds mente at det å kunne se helheten i det sosiale problemet, så burde man søke etter kunnskaper ikke bare fra personen det gjeld, men også fra personens nære familie og alt som er utenfra, og man bør vektlegge betydningen av «man and the enviroment» (Levin & Ellingsen, 2016). Ifølge Richmond samspillet mellom individ og samfunn er veldig viktig, og visser til hvordan de ulike sosiale problemene kan oppstå på bakgrunn av dette samspillet mellom samfunnet og individet. Richmond har oppvokst i fattigdom, og dette har kanskje ført til at hun har fått evnen til å se sammenhengen mellom personer og hvordan miljøet rundt dem preger deres oppvekst. Men man kan ikke utelukke personens ansvar i utfordrende situasjoner som har oppstått, her kan man tilegne andre forhold som har stor betydning for hvordan hele situasjonen har utviklet seg til nå (Levin & Ellingsen, 2016).

Det å kunne anerkjenne, å kunne se fra andres perspektiv og å kunne forstå andres syn på ting, vil danne veien for relasjonen videre. Relasjon kan bli god, dersom den baseres på en felles oppfatning av situasjonen (Levin & Ellingsen, 2016). Dette er ekstremt viktig i arbeidet med etniske minoritetsforeldre, fordi det er viktig å forstå deres opplevelser og oppfatninger om ting. En barnevernspedagog kan ikke legge vekt kun på sine egne oppfatninger, man bør legge vekt på opplevelsene og oppfatningene andre har, det for å kunne bygge en relasjon som baseres på en god samhandling og en felles forståelse for ting som skjer. For at man skal kunne gjøre en god jobb, så bør man sette seg inn i personens situasjon og prøve å se hvilke behov personen har. Det å kunne klare å se personens situasjon er avgjørende for det videre arbeidet som skal gjøres for å kunne hjelpe personen/familien på best mulig måte.

4.8 Anerkjennigsteorien til Alex Honneth

Honneth mener at alle former for sosial interaksjon samler gjensidig moralsk respekt, og at sosialt forhold er anerkjennelsesforhold (Honneth, 2004). Begrepet anerkjennelse forbindes ofte med respekt i møte med andre (Ellingsen & Skjefstad, 2016). Annerkjennelse er sentralt for arbeidet med etniske minoritetsfamilier, og anerkjennelsen kan være sterkt våpen mot sosial urettferdighet og sosial ulikhet. Eksempelvis er homofiles kamp om å få lov til å gifte seg i mange land, på samme linje som heterofile, og likestilling mellom man og kvinner, det å kunne få lik lønn for likt arbeid.

Alex Honneths anerkjennigsteori baseres på den menneskelige kampen om å bli anerkjent (Honneth, 2004). Det å bli anerkjent kan utvikle ens identitet, og det er grunnlaget for at man kan utvikle sine ferdigheter for å kunne danne relasjoner (Honneth, 2004). Honneth konstruerer en moralsk sosiologisk teori om menneskelige lidelser. Dette er resultat av dårlig anerkjennelse. Han skiller mellom tre former for

menneskelig anerkjennelse - kjærlighet, rettigheter og solidaritet (Honneth, 2004). Loven gir retningslinjer for å sikre former for anerkjennelse, kjærlighet fremmer omsorg og oppmerksomhet, og solidaritetsformen er den sosiale verdsettelsen av egenskapene og evnene til en person som blir anerkjent i et gitt samfunn (Honneth, 2004). Alt dette kan erfares gjennom ulike anerkjennelsessfærer - den private, rettslige og den solidariske sfæren.

I den private sfæren oppsøker man kjærlighet. Kjærlighet i form av omsorg og støtte, dette utvikler ens sosiale kompetanse, og på denne måten utvikler man samhandling med andre mennesker (Ellingsen & Skjefstad, 2016). Gjennom den rettslige sfæren har man mulighet å bli behandlet på lik linje med andre og ha samme rettigheter som andre gjennom bruk av rettsstatus i velferdssamfunnet. For at man skal kunne oppleve å bli respektert av andre, bør man utvikle selvrespekt (Ellingsen & Skjefstad, 2015). Den solidariske sfæren handler om ens følelser av tilhørighet i stor samfunnet. Den handler også om ens ressurser blir verdsatt i møte med andre. Alt dette kan fører til at man utvikle følelsen av selvaktelse (Ellingsen & Skjefstad, 2016).

Når man ikke føler seg i samfunnet man lever i, som for eksempel i nabolaget eller på jobb, da brytes solidaritetsformen. Det å ikke føler seg verdsatt og ikke en del av samfunnet, kan fører til skader i vår selvtillit og vårt bånd til andre. Dette er et resultat av stigmatisering, og den kan påvirke ens ære og verdighet (Honneth, 2004).

Krenkelsens rolle er også noe Honneth påpeker i sin anerkjenningsteori. Det er behov å forstå krenkelsens rolle i sammenheng med våres utvikling. Det å oppleve krenkelse kan fører til at ens utvikling av selvtillit og selvrespekt, blir skadet og kan utvikles på forskjellige måter (Honneth, 1995). Krenkelser kan ha ulike former, det kan være krenkelse i form av marginalisering, kroppslig krenkelse, krenkelse i form av stigmatisering osv. Alt dette kan fører til at ens følelse av for eksempel selvtillit og selvaktelse blir skadet (Ellingsen & Skjefstad, 2016). Anerkjennelse og krenkelse former og utvikler mennesket. I sosialt arbeid det å ha en gjensidig anerkjennelse har stor betydning for jobben en barnevernspedagog kommer til å gjøre i møte med

etniske minoritetsfamilier. Dette spille viktig rolle for å kunne bekjempe sosiale ulikheter, for at en skal kunne få følelsen av autonomi, følelsen av å bli anerkjent av folk rundt seg og fra samfunnet som helhet. Ifølge Honneth er det svært viktig at man får lov å erfare sine egne prestasjoner og ferdigheter, dette er verdifullt for samfunnet (Honneth, 2004).

4.9 Nancy Frasers teori om sosial rettferdighet

Nancy Fraser hevder at sosial rettferdighet er grunnleggende for å sikre alle liker muligheter for deltagelse i samfunnet. Dette er uavhengig av ens religiøse, seksuelle eller etniske tilhørighet. Ifølge Fraser er dette *deltagelse på like vilkår* (Fraser, 2009). Deltagelse på like vilkår avhengig av det at samfunnet legger til rette for at alle skal ha tilgang til materielle resurser og representasjon slik at de kan bli tatt på alvor slik at de kan ha innflytelse i sosial samhandling (Fraser, 2009). Det er tre former for sosial urettferdighet - økonomisk, kulturell og politisk urettferdighet. Økonomisk urettferdighet oppstår når en nektes tilgang til resurser en trenger for å kunne delte på like vilkår. Dette kan føre til fattigdom og sosiale ulikheter (Fraser, 2009). Kulturell urettferdighet er når enkelte sosiale grupper for merkelapp at deres egenskaper, normer og verdier er lavere enn samfunnet til øvrig. Dette kan påvirke deres deltakelsesmuligheter i storsamfunnet (Fraser, 2009). Demokratisk urettferdighet forklares med skjevrepresentasjon og skjevinnramming. Skjevrepresentasjon er når en gruppe i samfunnet ikke får mulighet til å delte i politiske prosesser som angår dem. Skjevinnramming er når globaliseringen fører til sosiale problemer og kan ikke løses innenfor nasjonalstaten (Fraser, 2009).

Ifølge teorien til Fraser, kan kulturelle og økonomiske mønstre spille sammen og de kan også forsterke hverandre. Begrensede økonomiske ressurser kan være årsaken for at det oppstår mange barrierer for barns og foreldrenes deltakelse i møte med barnevernstjenesten (Slettebø, 2008). På grunn av overarbeid, begrenset tid, mye papirarbeid, kort tid for samtale med barn og foreldre, alt dette kan føre til at barns og foreldres erfaringer og kunnskap ikke tas på alvor og ikke inkluderes i det videre arbeidet. For etniske minoritetsfamilier kan tids og resursaspektet være svært viktig for at de skal kunne delte og samarbeide i en barnevernssak (Holm-Hansen, Myrvold & Haaland, 2007). En barnevernspedagog kan stå ovenfor flere utfordringer når en jobber med minoritetsfamilier enn når en jobber med majoritetsfamilier, det å forstå minoritetsfamiliens utfordring kan være mer tidskrevende. For eksempel bruken av tolk kan ta mye mer tid, det å kunne forstå de hverdags erfaringene etniske minoritetsfamilier har, deres opplevelser av diskriminering, ønsker og forståelse for ting (Qureshi, 2009). Mangel på ressurser, tid og kulturell forståelse kan føre til at en barnevernspedagog i møte med en etnisk minoritetsfamilie, kan usynliggjøre deres sårbare situasjon og dette kan føre til negative konsekvenser for familien.

Fraser kritiserer blant annet Honneth for å legge for mye vekt på det psykologiske og på de mellommenneskelige relasjonene. Fraser mener at Honneth i for liten grad presiserer for hvordan den økonomiske organiseringen av et samfunn kan produsere sosial urettferdighet. Fraser mener at anerkjennelsesbegrepet bør ses i lys av hvordan de økonomiske goder omfordelles i samfunnet. Det hevdes at det er flere samfunnsstrukturer som legger til rette for urettferdig fordeling av ressurser, og samtidig er det slik at de samme strukturene jobber for denne ulikheten (Fraser & Honneth, 2003).

Ut ifra Fraser og Honneth anerkjennelses synspunkter, kan en se hvordan de kulturelle forskjellene kan stoppe en relasjonsbygging og et samarbeid. Dette kan komme ut ifra barnevernspedagogens mangel på det å anerkjenne minoritetsfamiliens verdier og måter de oppdrar barna sine på. Her er viktig rollen til

samfunnsstrukturene i et land, de kan sette tiltak mot diskriminering og stigmatisering av etniske minoritetsfamilier.

Fraser legger for liten vekt på krenkelse, og hvordan den krenkelsen oppleves og kommer til uttrykk i en relasjon, dette kan skape utfordringer i forhold til problemstillingen min. Men samtidig legger Fraser vekt på kritisk tenkning i sosialt arbeid. Kompleksiteten av forhold som kan få konsekvenser for situasjonen familien befinner seg i tydeliggjøres i Fraser sin teori. Oppgavens formål er å se og forstå frykten etniske minoritetsfamilier føler på i møte med barnevernstjenesten. Honneth sin teori er mer grunnleggende når en skal forstå frykten etniske minoriteter opplever når de er i kontakt med barnevernet. Honneth problematiserer kulturaspektet som årsak for utfordringer minoritetene står ovenfor. Teorien hans er viktig for at en barnevernspedagog skal kunne se verdiene av om å gå inn i en relasjon på en anerkjennende måte, slik skapes det tillit mellom profesjonsutøveren og brukeren/klienten.

5.0 Metode

Her kommer jeg til å redegjøre for metoden og framgangsmåten jeg kommer til å bruke for å besvare min problemstilling. Ifølge Dalland er metode vårt redskap når vi søker for å finne svar på det vi ønsker å undersøke. Metoden er som en hjelp i prosessen for innsamling av data (Dalland, 2018). Sverdrup (2020) sier at ordet «metode» betyr framgangsmåte, det kan brukes for å løse problemer og for å komme frem til ny kunnskap.

5.1 Valg av metode

Oppgaven baseres på litteraturstudie, den tar utgangspunkt i systematisk innhenting, analyse og tolkning av eksisterende litteratur, det er for at vi skal kunne komme til et svar (Aveyard, 2019). En litteraturstudie baseres på data hentet fra bøker og andre skriftlige kilder (Pettersen, 2008). En kan gjenkjenne en litteraturstudie ved det at de har - en klar tittel og formål, omfattende søkemetode, inklusjons- og eksklusjonskriterier, validitet og presentasjon og sammenstilling av resultatene av de studiene som har blitt brukt (Reiner & Jamtvedt, 2010). Metoden baseres ikke på egen forskning eller undersøkelser, men på sekundærdata. Denne finnes i artikler, bøker osv., og hensikten med metoden er å undersøke hva som allerede finnes av forskning på konkrete felt (Jacobsen, 2010). Målet med metoden jeg har valgt er å få fram relevant litteratur som kan gi svar på utfordringene barnevernstjenesten står ovenfor i møte med minoritetsfamiliens frykt, og finne nye synspunkter som kan hjelpe å finne nye måter å arbeide på som kan dempe på utfordringene barnevernet har i møte med minoritetsfamilier.

5.2 Litteraturstudiens fordeler og ulemper

Internett gjør lettere for oss å finne masse forskningsartikler og litteratur fra forskjellige forskere og forfattere, med hjelp av internett får vi masse muligheter for å tilegne oss mye ny kunnskap relatert til sosialt arbeid. Som tidligere nevnt kan litteraturstudien visse oss et helhetlig syn på forskjellige problemstillinger, gjennom ulike artikler og litteratur kan vi bygge en sammenhengende og helhetlig oppgave (Aveyard, 2019). Ved hjelp av internett har en mulighet til å samle relevant data på veldig kort tid. Litteraturen er lett tilgjengelig og hele prosessen kan være mindre tids- og resurskrevende (O'Leary, 2004).

For å svare på min problemstilling kunne jeg hadde brukt kvalitativ forskning ved bruk av intervju som metode. Jeg kunne ved hjelp av folk som jobber i

barnevernstjenesten hente informasjon og undersøkt hvordan barnevernet jobber med å forebygge frykten minoritetsfamiliene har i møte med dem. Og jeg kunne hadde kontaktet folk med minoritets bakgrunn for å finne hvorfor de frykter det norske barnevernet, men det kan være tidskrevende å komme i kontakt med foreldre som har vært i kontakt med barnevernstjenesten. Ved å bruke intervju som metode kunne jeg fått innblikk i det hva en minoritetsfamilie tenker i forhold til barnevernet, og hvordan barnevernet forholder seg til minoritetsfamiliens behov.

Validitet, eller gyldighet i et resultat av en studie som kan trekke gyldige slutninger om noe en undersøker (O'Leary, 2004). Problemstillingen jeg har er ganske omfattende, og den kan bygges på en metodikk som baseres mye på skjønn. Det vil være stor informasjonsulikhet og kunnskapsulikhet hos de ulike informantene i artiklene for å begrunne denne problemstillingen.

Når en bruker litteraturstudie som metode, kan en være temmelig sikker på at en kan samle nok relevant data, man har stort og fritt tilgang til andres forskning og litteratur. På grunn av andres valide empiri, kan man øke mulighetene man har for å trekke en relevant konklusjon (Aveyard, 2019).

Dersom man bruker kvalitativ studie, økes sjansen for at en ikke får et helhetlig svar på problemstillingen sin. Kvalitativ studie kan være tidskrevende, det kan være vanskelig å samle gode svar fra informanter som kan gi konkrete svar, og dette kan fører til en ikke valid konklusjon. I forhold til en kvantitativ studie, vil en kvalitativ studie gir oss mer uspesifisert data, data som er omfattende men ikke veldig konkrete (Dalland, 2018).

Det er bredt tilgjengelighet for mye og forskjellige litteratur. Her kan det oppstår utfordringer med å skille relevant og ikke relevant litteratur, dette kan påvirke hele

besvarelsen (Aveyard, 2019). På grunn av det bør en være påpasselig med litteraturen en velger, en må også være kildekritisk og systematisk i sine søk på relevant data. Det er også viktig at en er kritisk til egen kunnskap og tolkning av informasjonen en finner. Det å kunne jobbe systematisk med samling av relevant data, og å være kritisk til litteraturen en velger å bruke, og kritisk til sin forståelse av litteraturen, dette kan være grunnleggende for at en forskning skal være troverdig.

5.3 Inklusjon- og eksklusjonskriterier

Det vil bli bruk inklusjonskriterier og eksklusjonskriterier for å kunne begrense litteratur søket og for å gjøre det lettere å velge relevant litteratur (Aveyard, 2019). I denne oppgaven kommer jeg til å bruke artikler som er relevante for problemstillingen min. Jeg ønsket å finne relevante artikler som omhandler barnevernet og etniske minoritetsfamilier, derfor har jeg artikler som er mer enn fem år gamle, men uten disse artiklene kunne jeg ikke finne svar på problemstillingen min. Dersom jeg kun hadde brukt artikler fra de siste fire- fem åra, kunne jeg hadde godt glipp av flere relevante og gode artikler og forskninger.

Oppgavens formål er å trekke fram utfordringer knyttet til barnevernet. Derfor blir det brukt forskning som tar for seg det norske barnevernet. Oppgaven vil forholder seg til artikler som inneholder og forklarer definisjonen av etniske minoriteter. Dette vil kunne begrense valg av litteratur. Oppgaven vil konsentrere seg mest på foreldrene, det er de som vil komme fram i forskningen. Ved å sette slike kriterier for søket, vil man lettere finne temaer som handler om barnevernstjenesten og minoritetsforeldre. Oppgavens ønsker er å innhente artikler for å kunne undersøker frykten og mistillitsproblemet hos etniske minoritetsfamilier. Det vil også bli undersøkt utfordringer knyttet til samhandling, deltakelse og interaksjon mellom barnevernstjenesten og etniske minoritetsforeldre. Dette er på bakgrunn av Frasers teori om at sosial rettferdighet er grunnleggende for å sikre alle like muligheter for

deltakelse i samfunnet, kulturaspektet som kan fører til misforståelse, brukernes mulighet for deltagelse i samfunnet som Bronfenbrenner legger vekt på, og Honneth sin forklaring på folks anerkjennelse i deltagelse. Gjennom empiri vil man kunne se hvilke utfordringer barnevernet møter på i forhold til etniske minoritetsfamilier, og hvorfor innvenderfamilier føler på frykt i møte med barnevernet.

5.4 Datainnsamling

Søk som basertes på inklusjon- og eksklusjonskriteriet ble utført for å finne relevant data for denne forskning. Søket ble gjennomført mellom 25. februar til ca. 28. mars. I starten av prosessen blei søkt på tilfeldig artikler, det er fordi jeg ønsket å se og for å få oversikt over hvile artikler som fantes på nettet. Etter det brukte jeg Oria for finne artikler som kunne inneholder svar på problemstillingen. Oria er en søketjeneste som gir tilgang til bøker, artikler osv. fra fag- og fagbiblioteker sine samlinger (Gjersdal & Nordal, 2019). Jeg brukte også Google Scholar, det er en søketjeneste som en kan finne faglig litteratur, innholdet er opprettet i samarbeid med større fagbokforlag (Ringdal, 2018). Jeg har også brukt Google. Jeg har benyttet meg også av biblioteket på UIS og Nærbø for å prøve å finne relevant litteratur.

Første søkte jeg i Oria, målet var å finne norske fagartikler. Jeg brukte ord som «minoriteter*» og «barnevernstjenesten*» eller «etniske minoriteter*» eller «innvandrere*» eller «minoritetsforeldre*» osv. Deretter utførte jeg søk på Oria, Google Scholar og Google etter engelske fagartikler. Da søkte jeg på «Norwegian child welfare*» og «refugee*» osv. Det kom mange og forskjellige treff gjennom søkeprosessen. De alle fleste artiklene jeg fant handlet enten om etniske minoriteters møte med forskjellige instanser, som barnevern, skole, men også om utfordringer innvandringer har som er knyttet til språk. Fosterhjem blei også tema i mange av artiklene. Jeg valgte å ta de artiklene som knyttes mest til min problemstilling, og som

var relevante til etniske minoriteters deltakelse og samhandling med barnevernstjenesten. Jeg har også sett på artikler som gikk ut på relasjoner mellom minoriteter og det norske barnevern, stereotyper, fordommer og marginalisering. Etter at jeg avsluttet arbeidet med å innhente data og å lese gjennom artiklene, fortsatt jeg å søke på litteratur og teori som kan kobles til artiklene.

5.5 Analysemetode

Jeg brukte analysemetoden «simplified approach», denne metoden trekker fram hovedfunn, ulikheter, og fellestrekk med artiklene (Aveyard, 2019). Denne analysemetoden fant ut ulike temaer gjennom alle artikler, disse temaene samsvarte med hverandre. Dette førte til at jeg kunne trekke disse artiklene sammen i drøftingsdelen. Det var flere gjentakende temaer, som for eksempel kommunikasjonsutfordringer, anerkjennelse og sosio-økonomiske faktorer.

5.6 Kildekritikk

Det å utøve kildekritikk er ifølge Dalland (2018) å vurdere og kategoriserer litteraturen en har funnet. Da jeg utførte mitt litteratursøk ønsket jeg å finne artikler som handlet om minoriteter, forhold til barnevernet osv. Jeg har også vært opptatt av at kildene mine skal ikke være utdatert. Barnevernsfeltet er en dynamisk felt som stadig forandres. Som nevnt tidligere i oppgaven har jeg valgt å bruke artikler og forskning som er noen år gamle, det er for å ikke gå glipp av forskning som kan være relevant for temaet jeg har valgt å skrive om.

Etter strategisk søk valgte jeg fagfeltvurderte artikler som er troverdig markert i Norges samfunnsvitenskapelige datatjeneste. Ved bruk av fagfeltvurderte artikler, er empirien faglig godkjent. Jeg er klar over at selv om artiklene er relevante er det

mulig at deler av informasjonen i dem kan være utdatert, fordi artiklene er noen år gamle. Dolland (2018) sier at en selv må vurdere hvor god informasjonen og data en har smalet inn, og om den beskriver godt forholdet en har studert. En viktig del av det å samle data er at en bør være bevisst på det hvordan datainformasjonen passer til det en undersøker.

6.0 Presentasjon av funn

6.1 Artikkel 1

Fylkesnes, M. K., Iversen, A. C., Bjørknes, R., & Nygren, L. (2015). Frykten for barnevernet: en undersøkelse av etniske minoritetsforeldres oppfatninger.

Tidsskriftet Norges barnevern, 92(2), 80-96.

Sammendrag: Artikkelen undersøker etniske minoritetsforeldres oppfatning om kontakten med barnevernet. Videre utforske artikkelen et viktig tema knyttet til opplevelsen minoritetsforeldrene har i møte med det norske barnevernet. Frykt opplevelsen står sentralt her. Gjennom tematisk analyse blei det vist fram at frykten for barnevernet ikke primært var knyttet til minoritetsforeldrenes egne erfaringer. Frykten omhandlet de negative oppfatningene etniske minoritetsfamilier hadde for barneverntjenesten i Norge. Frykttfølelsen blei knyttet til det å være krenket, det å bli fratatt barna, diskriminert osv. Det å bli fratatt barna knyttes til foreldrenes opplevelse av usikkerhet og stor mangel på kunnskap om barnevernet. Minoritetsforeldre opplever diskriminering gjennom forskjellsbehandling. Det oppleves ofte når minoritetsbarn plasseres i norsk fosterhjem, det kan føre til at barna mister muligheten med å ha kontakt med sitt etniske miljø. Foreldrenes opplevelse av å ikke bli tatt på alvor, at deres meninger ikke vektlegges og at de kan bli avvist, er også sentralt i artikkelen. Men her stilles det også spørsmål knyttet til strukturelle forhold i barnevernet, disse forholdene kan føre til at etniske minoritetsfamilier opplever å bli

krenket. Eksempelvis er mangelen på fosterhjem med minoritetsbakgrunn og fosterfamiliens mangel på kunnskap om barn som kommer fra en annen kultur. Frykten som blei beskrevet til nå kan dreier seg både om normative og økonomiske strukturer som kan står i veien for et godt samarbeid mellom minoritetsfamilier og barnevernet.

6.2 Artikkel 2

Fylkesnes, M. K., & Netland, M (2013). God praksis i møte med etniske minoritetsforeldre i barnevernet: Saksbehandlers og foreldres erfaringer. *Tidsskriftet Norges barnevern*, 89(4) side 220-235.

Sammendrag: Her legges det vekt på hva som er relevant for godt samarbeid mellom saksbehandler og etnisk minoritetsfamilie. Ifølge informantene i intervjuet var saksbehandlerens fremgangsmåte kjennetegnet av det å ta foreldrenes ønsker og behov på alvor, det å være tilgjengelig og å kunne gi informasjon på en åpen og forståelig måte. Kulturforskjellene i forhold til synet på barnet, barnet behov, omsorg og oppdragelse ble sett på som uproblematisk for samarbeidet. Dette motsier en annen forskning som kommer fram til at kulturforskjellene vanskeliggjøre sosialt arbeid med minoritetsforeldre. Studien sikles fra andre tidligere forskninger, den baseres på et utvalg der partnerne samarbeidet godt. Men det er viktig å ikke usynliggjøre kulturforskjellene. Det skal også legges vekt på kunnskap om kulturforskjeller, dette er viktig for å kunne reduserer hindringer i byggingen av relasjoner mellom en saksbehandler og en minoritetsfamilie. Resultatene i artikkelen gir grunnlag for at saksbehandlerens framgangsmåte har betydning for det om kulturforskjellene kan hindre arbeidet med å tilrettelegge for like tjenester for etniske minoritetsfamilier.

6.3 Artikkel 3

Fylkesnes, M., Iversen, A.C og Nygren, L. (2018). Negotiating deficiency: Exploring ethnic minority parents' narratives about encountering child welfare services in Norway. *Child and family social work*, 23(2) side 196-203.

Sammendrag: Det er en undersøkelse av erfaringene etniske minoritetsfamilier har med barnevernstjenesten i Norge. Artikkelen inneholder erfaringer av å måtte erverve nødvendig kunnskaper og ferdigheter i møte med barnevernet. Undersøkelsen tar for seg fire narrative temaer: det å lære foreldreegenskaper (learning to parent), å utfordre ekspertkunnskap (contesting expert knowledge), å lære å være en klient (learning to be a client) og å konstruere et mangelfullt barnevern (constructing CWS deficiency). I forhold til de narrative temaer, konstrueres et skille mellom «godt foreldreskap», som kan relateres til norske normative kunnskaper og ferdigheter og «mangelfullt foreldreskap», det relateres til foreldrenes etniske minoritetsbakgrunn. Alt dette kan påvirke mulighetene for foreldrenes deltakelse i et samarbeid mellom dem og barnevernet. Artikkelen trekker fram bekymringer knyttet til barnevernets mangel på kompetanse til å utøve tjeneste for minoritetsfamilier. Mangel på resurser kan føre til sårbarhet i tjenestene barnevernet tilbyr etniske minoritetsfamilier. De videre resultater påpeker at kvaliteten på tjenestene i stor grad er avhengig av foreldrenes resurser, eksempelvis språk og nettverk. Normative og økonomiske strukturer kan føre til marginalisering og diskriminering av foreldre med etnisk minoritetsbakgrunn, det kan påvirke deres deltakelse i møte med barnevernet. Dette kan sette dem også i en mangelposisjon i kontakt med et velferdsorgan. Derfor er det viktig at en sosialarbeider får nødvendig kunnskap om forskjellige marginaliseringsmekanismer, og hvordan en kan gå fram for å øke minoritetsforeldrenes muligheter for deltakelse.

7.0 Drøfting og funn

I denne delen av oppgaven vil jeg drøfte funn fra artiklene jeg har brukt, for å kunne belyse problemstillingen jeg har valg å skrive om; *Barnevernet utfordringer i møte med etnisk minoritetsfamiliers frykt for barnevernstjenesten i Norge, og hvordan kan man skape bedre forhold mellom barnevernet og etniske minoriteter?* Drøftingen består av det å løfte fram og å diskutere forskjellige sider ved det en har undersøkt (Dalland, 2018).

7.1 Informasjon om barnevernet

Mange innvandrere kommer fra land der det ikke finnes noe barnevern (Ali, 2013). Fylkesnes (2015) påpeker at frykten etniske minoriteter har for barnevernet er ikke nødvendigvis forbundet med deres egne negative erfaringer, men de negative oppfatninger av barnevernstjenesten kan baseres på forskjellig representasjon i noen av de gruppene enkelte minoriteter hører til. Det er ofte slik at for- forståelsen og kompetansen om barnevernstjenesten baseres på informasjon som kommer fra ulike useriøse kilder, facebook grupper, youtube og tiktok videoer og fra folk med negativ erfaring om barnevernet. Negativ informasjon om barnevernet fra useriøse informantplasser, kan påvirke ens tillit og ens holdning til barnevernstjenesten.

Frykt kan kobles til forskjellige krenkelseserfaringer familier med minoritetsbakgrunn kan oppleve, for eksempel det «å bli fratatt barna, ikke bli tatt på alvor og å bli diskriminert». Andres opplevelse av krenkelse kan bidra for å skape frykt for det sammen hos representanter fra samme innvendermiljø, dette kan skje gjennom

stereotyper og fordommer. Dersom etniske minoriteter har ikke så mye kontakt med majoritetsbefolkningen, kan dette føre til at det blir enklere å bygge seg stereotyper som har basert seg på antakelser (Aadnesen & Hærem, 2007). Det er stor mangel på kunnskap om arbeidet en barnevernspedagog eller sosionom utøver. Dette kan føre til at foreldre med minoritetsbakgrunn gruer seg å ta kontakt med barnevernet, dette er alvorlig og kan resultere i at de mister tilgangen til velferdstjenester de har krav på. For- forståelse som «*Barnevernet bare tar barn, barnevernet går ikke i dialog med foreldre,*» (Fylkesnes, 2015) kan påvirke ens virkelighetsoppfatning om barnevernet. For- forståelsen kan skape mistillit mellom foreldrene og barnevernet, spesielt før et eventuelt første møte mellom dem.

For å kunne utvikle en god relasjon og identitet, bør en føle at en har oppnådd anerkjennelse på forskjellige nivåer (Honneth, 1995). En sosial arbeider som «*sitter i en makt og kontroll rolle*», kan møte på noen vansker av å ta hensyn til flere faktorer, som for eksempel solidaritet for situasjonen en innvandrerfamilier står i, deres rettigheter osv. Ifølge Røkesnes & Hanssen (2012), ens jobb vil som regel bli preget av subjektive følelser. Dette kan komme tidlig fram når for eksempel en sosial arbeider står imot egne verdier, normer, kulturelle forskjeller knyttet til oppdragelsesstilen osv. En saksbehandler kan stå i konflikt mellom sin for- forståelse for en kultur og sin rolle som profesjonell yrkesutøver. I noen tilfeller kan dette resultere i forskjellsbehandling av noen minoriteter. For at en skal kunne unngå det, bør en gjennom dialog og kommunikasjon legge vekt på at holdninger og verdier påvirkes av forskjellige erfaringer (Aadnesen & Hærem, 2007). Det kommer til å hjelpe en før et eventuelt møte, fordi på denne måten kan en forebygge mulige fordommer og stereotyper.

I undersøkelsen til Fylkesnes og Netland (2013) har informanter med etnisk minoritetsbakgrunn og saksbehandlerne deres beskrevet hva et godt samarbeid er. De sier at for at en skal kunne skape et godt samarbeid bør en gi informasjon på en forståelig og åpen måte. Gracia og Berg sier at barnevernet framstår som en «*hemmelig tjeneste*», dette knyttes til mangelen på informasjon ut i samfunnet (Berg & Pulsén, 2021). Det innebærer å informere hva barnevernets myndighet er, rollen

til barnevernet, måten de vurderer sakene på og rettighetene til klientene. For foreldre med minoritetsbakgrunn kan det være vanskelig å skaffe seg forståelig informasjon om barnevernet på grunn av manglende nettverk og dårlig språkkunnskaper. Mangelen på språkkunnskaper kan skape vansker hos etniske minoriteter, det er derfor flere som har tatt til orde for at myndighetene bør utvikle brukervennlig informasjon som kan hjelpe med å øke kunnskapen om barnevernet. Dette kan gjøres ved å gjøre informasjon om for eksempel barnevernsloven og barnevernet tilgjengelig på forskjellige språk. Brukernes kunnskap om lovverket og retningslinjene er viktig for medvirkning, det kan bidra i å minske avstanden mellom profesjonelle yrkesutøvere og brukere (Slettebø, 2008).

Prinsippet om «barnets beste» og «det biologiske prinsipp» står sentralt i norsk lovgiving. Her er både barnets rett til beskyttelse og barnets relasjon til sine biologiske foreldre vektlagt. Etniske minoritetsfamiliers oppfatning av hva barnets beste er og hva barnevernets mandat er kan misforstås og misoppfattes, og det kan føre til konflikt mellom partnerne. I Honneths (1995) modell kan krenkelse oppstå når noen sosiale grupper opplever at deres verdier og egenskaper ikke settes pris på i møte med samfunnet. Frykt for barnevernet blant minoritetsfamilier kan i dette perspektivet forstås som frykt for å krenke foreldreidentiteten. I forhold til Frasers (2003) sin modell, kan stille spørsmål til det hvor godt majoritetens forståelse for barnets beste er forankret på en måte som kan føre til at minoritetsforeldre nektes deltakelse i møte med velferdssystemet i Norge.

Det er flere personer med etnisk minoritetsbakgrunn som opplever å bli diskriminert og stigmatisert. De har opplevelse om at barnevernet anerkjenner ikke kulturelle forskjeller (Fylkesnes, 2018). Honneth sin anerkjennelsesteori sier at en er avhengig av å bli anerkjent. Dersom en opplever å ikke bli hørt eller sett, kan dette føre til skade på ens identitet og skape negative følelser (Honneth, 1995). Slike følelser som har blitt skapt av mangel på anerkjennelse, bygge en virkelighetsoppfatning om barnevernet som kan føre til frykt hos etniske minoritetsmiljøer. Derfor er det viktig å gå i en relasjon med anerkjennelse og respekt for andres kultur, slik kan en

forebygge de negative følelsene. Og på denne måten kan en legge grunnlaget for en god relasjon og tillit.

7.2 Fryktens påvirkning på samspillet mellom etniske minoriteter og barnevernet

For at en skal kunne jobbe godt med etniske minoritetsfamilier, bør en ha fokus på god kommunikasjon og samhandling. Store utfordringer i møte med etniske minoriteter kan som tidligere nevnt være språket, dette kan skape misforståelser (Fylkesnes & Netland, 2012). Fylkesnes (2015) påpeker at noen av informantene opplever enveiskommunikasjon med barnevernet, og at barnevernet legger ikke til rette for en god dialog med minoritetsforeldrene.

Barneoppdragelse er også en for- forståelse som kan påvirke samspillet og kommunikasjonen mellom minoritetsfamilier og barnevernet. Det at noen kan gripe inn i oppdragelsen av barnet og til og med ta omsorgen for barnet er noe ukjent for mange innvandrerfamilier (Ali, 2015). Flere studier viser at sosialarbeidere tar universale perspektiver på barnets behov, uten å ta hensyn til de forskjellige kulturelle bakgrunnene (Fylkesnes, 2018). Det å kunne anerkjenne egen bakgrunn, å være bevisst på sine kulturelle forståelser, øker kunnskapen om egen kultur og fører til at en lettere forstår andres kultur. For en sosialarbeider er det viktig å kunne fokusere på brukernes behov, å prøve å forstå deres kultur og ikke kun legge vekt på sin egen kulturforståelse. Ifølge Javo (2010) kulturell kompetanse skaper evner og ferdigheter som kan bidrar til at en skal kunne respektere forskjeller og på denne måten samhandler med personer med ulik bakgrunn. Kulturkompetansen er en bevissthet om ens egen kulturelle tro og det å kunne anerkjenne andres tro på virkeligheten. Kulturbegrepet blei nevnt i alle artiklene i analysen. Når kulturbegrepet blir nevnt i en barneverns sammenheng, er det ofte slik at det settes for stor eller for lite fokus på kultur, men begge kan fører til vise konsekvenser (Berg & Paulsen, 2021).

Basert på Bronfenbrenner sin teori kan familiens kulturelle utfordringer være resultat av et komplekst forhold på flere forskjellige nivåer. Undersøkelser viser, og det har jeg også nevnt tidligere i oppgaven at innvandrere kan ha dårligere levekår og utgangspunkter i livet enn befolkningen ellers. Undersøkelse og studier som blei gjort i Norden viser at barn som mottar hjelpetiltak fra barnevernet er som regel har dårlig råd, de bor i områder som kan bli belastende for dem med stor kriminalitet og at de lettere kan bli marginalisert (Fylkesnes, 2015). Forskjellene mellom minoritets og majoritetsbefolkningen kan komme fra sosio- økonomisk status. Dette kommer fram gjennom «*kulturell urett og økonomisk marginaliseringsprosesser*» (Fylkesnes, 2015).

En kan bruke Bronfenbrenners modell for å forklare hvordan forskjellige faktorer kan påvirke familien. I utgangspunktet er modellen ment å se på barnets utvikling og hvordan barnet blir påvirket av de ulike nivåene. Men modellen kan også bli brukt til en slags form for utredning som skal kunne hjelpe en å se familiens utfordringer. Ved hjelp av det kan en barnevernspedagog bygge god relasjon til etniske minoritetsfamilier som frykter barnevernet.

For at man skal kunne forstå bedre det jeg vil si, vil jeg bruke et eksempel på en slik utredning, og hvordan barnevernet kan bruke familiens historie for å forstå familien bedre. Jeg tar som utgangspunkt en muslimsk familie. De velger å flyte fra byen til en mindre plass på grunn av høye levekostnader i byen. Men på denne plassen får de negativ respons fra innbyggerne, folk er skeptiske for personer med muslimskbakgrunn. På grunn av den negative responsen og fordommer sliter de å finne seg en jobb som kan forsørge de. Ungene deres blir utsatt for samme responsen som foreldrene, slik blir de satt inn i noen rammer med forventninger av samfunnet rundt dem. Barna velger venner fra miljøer som driver med ulovlig ting. På grunn av det blir barnevernet varslet. Situasjonen familien havner i bekrefter noen av stereotypene innbyggerne i bygda satt rundt de. Dette bekrefter Fylkesnes (2018)

teori på hvordan etniske minoriteter marginaliseres og utsettes for fordommer på grunn av visse strukturer i et samfunn.

Modellen kan bli brukt til å gjøre en oppmerksom på det at fordommer og stereotyper kan oppstå i situasjoner der egentlig en vil hjelpe. Dersom barnevernet bruker denne modellen, kan dette føre til at etniske minoriteter føler seg sett og hørt i den situasjonen de befinner seg i. Anerkjennelse av deres situasjon er viktig for å bygge tilliten mellom dem og barnevernet. Honneth (1995) legger til grunn at anerkjennelse er et grunnleggende behov hos individer. Her kan vi derfor bruke teorien om person i situasjon, og det er da for eksempel en barnevernspedagog tar brukerens perspektiv for å forstå deres situasjon.

I en barnevernssak som involverer en minoritetsfamilier er det viktig at en saksbehandler har forståelse rundt familiens situasjon og kulturen de kommer fra. Denne forståelsen bør tas videre i arbeidet med familien og opparbeidningen av tiltak, men det er også viktig at det ikke er kun det som blir avgjørende i saker, slik at ting som - diskriminering, sosioøkonomiske forhold blir «glemt» (Fylkesnes & Netland, 2013). Men det å forstå familiens situasjon og kultur, betyr ikke at en saksbehandler skal kunne godta at for eksempel i noen kulturer er det vanlig å slå barnet, i Norge er dette forbudt. Noen innvandrereforeldre tenker at en ørefik, dytting osv. som «normal» atferd, og ser ikke på det som vold. En bør være veldig varsomt når en skal bli involvert i familiens liv. Det å bygge relasjon på en respektfull måte kan bidra til å bygge gjensidig tillit. Tillit er viktig for at en skal kunne gi god hjelp, familier som har tillit til barnevernet er mer fornøyde med tiltakene de får enn familier som ikke har tillit til barnevernet (Johnsen, 2013). Dette i seg selv kan bidra til en bedre samhandling mellom «klienter» og saksbehandler og det at familien får en mer tilpasset veiledning som familien kan bedre nyttiggjøres av.

Det er fra stor betydning det som skjer i møte mellom barnevernstjenesten og innvandrerforeldrene, dette kan påvirke kvaliteten i arbeidet til en barnevernspedagog. Hvert enkelt møte teller for at en barnevernspedagog skal kunne ivareta foreldrene som samarbeidspartnere. Det å kunne ha gjensidig tillit kan fører til bedre kommunikasjon og relasjon. Noen av innvandrerforeldrene kan opplever avmakt og at deres mening ikke betyr noe i møte med barnevernet. Derfor er det viktig at foreldrenes mening blir hørt.

7.3 Barnevernets arbeid som kan bidra til å bedre forholdet og samhandlingen med etniske minoriteter

Det hjelper ikke alltid at barnevernet informerer og er åpen om jobben de gjør, foreldrene kan fortsatt være skeptiske til barnevernet. For at informasjonen skal kunne nå fram bør først og fremst foreldrene har tillit til barnevernet. Dersom det er slik at innvandrerforeldre tenker at barnevernet er ute kun for å ta barna, så da blir det krevende for en barnevernspedagog å overbevise de motsatte (Berg & Paulsen, 2021). Artiklenes resultater viser at fire- perspektivs modellen til Røkesnes og Hanssen (2012) bør brukes mer aktiv i barnevernet sitt arbeid. Det er fordi barnevernet møte på utfordringer knyttet til språk og kommunikasjon i møte med etniske minoriteter. Her kan oppstå stor risiko for at partnerne misforstår hverandre, her kan også barnevernet bygge sine oppfatninger om en minoritetsfamilie på feil kunnskapsgrunnlag, kunnskapsgrunnlag knyttet til stereotyper og fordommer (Fylkesnes & Netland, 2013).

Best-praksis studien til Fylkesnes & Netland (2013) beskriver hvordan et godt samarbeid mellom etniske minoriteter og saksbehandler kan oppstå. Her kommer fram at ønskene til foreldrene har blitt tatt på alvor, at informasjon har blitt gitt på en åpen og forståelig måte osv. Det å gi informasjon på en forståelig måte er viktig for at familien skal kunne forstå bedre barnevernet sitt rolle i samfunnet. Her synes jeg at fire- perspektivmodellen passer godt inn, fordi det er viktig at det fås fram

foreldrenes og saksbehandlerens forståelse om ting i samme konteksten (Røkesnes & Hanssen, 2012). Vi kan forstå fire- perspektivmodellen slik at en først og fremst tenker kritisk på sin kunnskap og kulturforståelse, før en skal i møte med innvandrerforeldre. Dette kan gjøre en oppmerksom på hvordan dette kan påvirke en eventuell samhandling med familien.

Fylkesnes (2012) sier at «*Kulturelle forskjeller i syn på barn og barns behov, oppdragelse og omsorg var sentrale tema i intervjuene*», her kan forståelse av de ulike metodene vektlegges på forskjellige måter. Alle har sin egen for- forståelse om ting som kan prege møtene mellom barnevernstjenesten og familien, ingen av dem vil kunne klare å tolke samme situasjon på lik måte (Røkesnes & Hanssen, 2012). I Fylkesnes (2012) artikkel kommer fram at foreldre har behov å få informasjon om prosessene veldig ofte, dette kan bety at for at en sak skal kunne utvikles på en positiv måte bør alle som er involvert forstå informasjonen de får på same måten, dette vil minske misforståelsen mellom partnerne.

Brukermedvirkning i samhandlingen er viktig for å bygge en god samarbeidsrelasjon (Røkesnes & Hanssen, 2012). Modellen til Røkesnes og Hanssen bidrar for at en skal kunne unngå misforståelser. Metaperspektivet er en forsikring på at alle får den informasjonen de trenger på en forståelig og god måte. Denne perspektivet kan hjelpe en saksbehandler å klare å sette seg inn i brukernes perspektiv, dette er grunnleggende for at en skal kunne gi den riktige hjelpen brukerne trenger. Dersom foreldrene blir bedre involvert og de føler at de kan medvirke i prosessen, da kan de få følelsen av autonomi. En slik anerkjennelse kan føre til at foreldrene begynner å se på barnevernet som en hjelpeinstans. Dette er viktig for en barnevernspedagog for å kunne bygge sin relasjonskompetans, og på denne måten kan en gi best mulig hjelp som er etisk forsvarlig i møte med etniske minoriteter. Og for at en skal kunne føle seg anerkjent så bør en saksbehandler forholde seg til sine klienter som subjekt/subjekt - forhold, og ikke subjekt/objekt- forhold (Taraldsen, 2011).

8.0 Egne erfaringer

Som nevnt tidligere kommer jeg fra Bulgaria, et land som representere Øst-Europeiske case i barnevernet. Det er et utviklingsland, der folk har ikke full tillit til myndighetene i landet. Etter kommunistenes fall velger Bulgaria veien til demokratiet, men veien dit er lang og humpete. Perioden er preget av mye korrupsjon og kriminalitet, folk kunne stole kun på seg selv og nærmeste familie, det var ingen velferdsordninger som kunne hjelpe befolkningen. Alle problemer en familie hadde har blitt løst innad i familien selv. Alle disse faktorene har bidratt for å danne mentaliteten til folk flest i landet. Og det er fortsatt slik at mange bulgarere stole ikke på myndighetene og de løser problemene sine selv. Derfor mener jeg det er slik at innvandrere iallfall fra Bulgaria vil ikke at barnevernet skal blande seg inn i familiens problemer, de mangler tillit til institusjonene uansett hvor de bor. Det å gripe inn i familien er veldig alvorlig for folk fra Bulgaria. Jeg tror at mer informasjon om barnevernet og systemet i Norge kunne bidra for å skape bedre tillit til barnevernet. Norskopplæring bør innholda mer informasjon om hvordan ting fungerer i Norge. Gravide kvinner bør få god informasjon om barnevernet fra sykepleiere og jordmødre. Alt dette kan fører til mindre frykt for barnevernet.

9.0 Avslutning

Frykten for barnevernet blant etniske minoriteter er veldig komplekst fenomen. De står overfor mye usikkerhet i møte med barnevernet. Uansett om barnevernet jobber etter de beste intensjonene finnes flere forhold som kan virke utfordrende for

samarbeidet. Analysene viser at frykten for barnevernet kan forstås i lys av krenkelse - det å bli fratatt barna, bli usynliggjort og diskriminert. Honneth (1995) sier at negative følelser oppstår når anerkjennelsen ikke er til stedet. Mange innvandrere har begrenset kunnskap om det norske samfunnet, velferdssystemet osv., grunnen til det kan være språk. Innvandrerforeldrenes mangel på kunnskap om barnevernet kan være en barriere for samarbeidet. Det er et system som er ukjent for mange innvandrere og det kan knyttes til frykt og usikkerhet. Flere av innvandrerene får feil informasjon om barnevernet fra andre innvandrere, da blir det vanskelig å nå fram med riktig informasjon. Det er også viktig med kulturkompetanse og kultursensitivitet for at barnevernet og minoritetsfamiliene skal ha en felles oppfatning og forståelse om kultur, regler, lover og hva et velferdssystem betyr. Dersom en barnevernspedagog har god kulturelle kompetanse vil dette bidra til bedre kommunikasjon med klientene/brukerne. Innvandrerfamilier og barnevernet kan sammen komme fram til mulige fordommer og stereotyper om barnevernstjenesten. Slik kan foreldrene tilegne seg den nødvendige kompetansen om barnevernet. Dette kan føre til at misforståelser unngås. Det er også viktig å gi mulighet til foreldrene å bygge tillit fra egne erfaringer (Aadnesen & Hærem, 2007). Arbeid med familier med minoritetsbakgrunn kan oppleves vanskelig på grunn av frykten disse familiene har for det norske barnevernet, men analysene jeg har brukt kan gi mulighet å skape bedre samarbeidsklima mellom partnerne.

10.0 Litteraturliste

Selvvalgt litteratur: Ca. 870 sider.

Aadnesen, B. N. & Hærem, E. (2007). *Interkulturelt barnevernsarbeid*. Universitetsforlaget.

Ali, A. (2013) *Flerkulturelt barnevern?* Norsk innvanderforum. Hentet fra: <http://norskinnvanderforum.no/wp-content/uploads/2014/05/Rapport-Norskhttp://norskinnvanderforum.no/wp-content/uploads/2014/05/Rapport-Norsk-Innvanderforum-20131.pdfInnvanderforum-20131.pdf>

Aveyard, H. (2019). *Doing a literature review in health and social care: a practical guide* (4. utg.). Open University Press

Barnevernloven. (1992). *Lov om barneverntjenester* (LOV-1992-07-17-100)

Barnevernsbarna.no. *Flerkulturelt barnevern*. Hentet: 2022, 17. april fra: <https://barnevernsbarna.no/flerkulturelt-barnevern/>

Berg, B. & Paulsen, V. (red.). (2021) *Møter mellom minoriteter og barnevernet*. Universitetsforlage

Bergem, T. (2014). *Læreren i etikkens motlys*. (3.utg.). Gyldendal Norsk Forlag AS.

Bufdir. *Frykt, forhandlinger og deltakelse. Ungdommer og foreldre med etnisk minoritetsbakgrunn i møte med den norske barnevernstjenesten*. Hentet: 2022, 20. mars fra: <https://www.bufdir.no/Bibliotek/Dokumentside/?docId=BUF00004609>

Bunkholdt, V., & Kvaran, I. (2015). *Kunnskap og kompetanse i barnevernsarbeid*. Gyldendal Akademisk

Czarnecki, M. (2018). *Norsk barnevern sett utenifra; Stiller det urimelig krav?* Fagbokforlaget.

Dagsavisen (2019). *Fordommer og stereotyper*. Hentet: 2022, 10. april fra:

<https://www.dagsavisen.no/nyheter/2019/02/18/fordommer-og-stereotypier/> Dalland,

O. (2018). *Metode og oppgaveskriving*. (6.utg.). Gyldendal Akademisk.

Ellingsen. I. T. & Skjefstad. N. S. (red.). (2016). *Sosialt arbeid: en grunnbok*. Universitetsforlaget

Fraser. N. (2009). *Scales of justice: Reimagining political space in a globalizing world*: Columbia University Press. Hentet fra:

[https://books.google.no/books?hl=no&lr=&id=TyCrXUQJ4Vkc&oi=fnd&pg=PP15&dq=Fraser.+N.+\(2009\).+Scales+of+justice:+Reimagining+political+space+in+a+globalizing+world:+Columbia+University+Press.&ots=6CilEMRh40&sig=Gbtwlul18-l-https://books.google.no/books?hl=no&lr=&id=TyCrXUQJ4Vkc&oi=fnd&pg=PP15&dq=Fraser.+N.+\(2009\).+Scales+of+justice:+Reimagining+political+space+in+a+globalizing+world:+Columbia+University+Press.&ots=6CilEMRh40&sig=Gbtwlul18-l-DqpCGbZzGzmy58s&redir_esc=y -v=onepage&q=Fraser.%20N.%20\(2009\).%20Scales%20of%20justice%3A%20Reimagining%20political%20space%20in%20a%20globalizing%20world%3A%20Columbia%20University%20Press.&f=falseDqpCGbZzGzmy58s&redir_esc=y#v=onepage&q=Fraser.%20N.%20\(2009\).%20Scales%20of%20justice%3A%20Reimagining%20political%20space%20in%20a%20globalizing%20world%3A%20Columbia%20University%20Press.&f=false](https://books.google.no/books?hl=no&lr=&id=TyCrXUQJ4Vkc&oi=fnd&pg=PP15&dq=Fraser.+N.+(2009).+Scales+of+justice:+Reimagining+political+space+in+a+globalizing+world:+Columbia+University+Press.&ots=6CilEMRh40&sig=Gbtwlul18-l-https://books.google.no/books?hl=no&lr=&id=TyCrXUQJ4Vkc&oi=fnd&pg=PP15&dq=Fraser.+N.+(2009).+Scales+of+justice:+Reimagining+political+space+in+a+globalizing+world:+Columbia+University+Press.&ots=6CilEMRh40&sig=Gbtwlul18-l-DqpCGbZzGzmy58s&redir_esc=y-v=onepage&q=Fraser.%20N.%20(2009).%20Scales%20of%20justice%3A%20Reimagining%20political%20space%20in%20a%20globalizing%20world%3A%20Columbia%20University%20Press.&f=falseDqpCGbZzGzmy58s&redir_esc=y#v=onepage&q=Fraser.%20N.%20(2009).%20Scales%20of%20justice%3A%20Reimagining%20political%20space%20in%20a%20globalizing%20world%3A%20Columbia%20University%20Press.&f=false)

FHI. *Befolkningen i Norge*. Hentet: 2022, 18. mars fra:

<https://www.fhi.no/nettpub/hin/samfunn/befolkningen/>

Fraser. N., & Honneth, A. (2003). *Redistribution or recognition? A political-philosophical exchange*: Verso. Hentet fra:

[https://books.google.no/books?hl=no&lr=&id=IJxT6pxjO7YC&oi=fnd&pg=PA1&dq=Fraser.+N.,+%26+Honneth,+A.+\(2003\).+Redistribution+or+recognition%3F+A+political-philosophical+exchange:+Verso.&ots=YRDLTrzMpS&sig=nc0lgFiY3hK9avVvhzx4kzVr2mY&redir_esc=y#v=onepage&q=Fraser.%20N.%20%26%20Honneth%20%20A.%20\(2003\).%20Redistribution%20or%20recognition%3F%20A%20political-](https://books.google.no/books?hl=no&lr=&id=IJxT6pxjO7YC&oi=fnd&pg=PA1&dq=Fraser.+N.,+%26+Honneth,+A.+(2003).+Redistribution+or+recognition%3F+A+political-philosophical+exchange:+Verso.&ots=YRDLTrzMpS&sig=nc0lgFiY3hK9avVvhzx4kzVr2mY&redir_esc=y#v=onepage&q=Fraser.%20N.%20%26%20Honneth%20%20A.%20(2003).%20Redistribution%20or%20recognition%3F%20A%20political-)

[%20philosophical%20exchange%3A%20Verso.&f=false](#)

Fylkesnes. M. K. (2018). *Frykt, forhandlinger og deltakelse: Ungdommer og foreldre med etnisk minoritetsbakgrunn i møte med den norske barnevernstjenesten*.

Universitetet i Bergen. Hentet fra: <https://bibsysthttps://bibsyst->

[almaprimo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-](https://bibsysthttps://bibsyst-almaprimo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-)

[explore/fulldisplay?docid=TN_cdi_cristin_nora_1956_17871&context=PC&vid=UBB&](https://bibsysthttps://bibsyst-explore/fulldisplay?docid=TN_cdi_cristin_nora_1956_17871&context=PC&vid=UBB&lang=no_NO&search_scope=default_scope&adaptor=primo_central_multiple_fe&tab)

[=default_tab&query=any,contains,Fylkesnes.%20M.%20K.%20\(2018\).%20Frykt%20](https://bibsysthttps://bibsyst-explore/fulldisplay?docid=TN_cdi_cristin_nora_1956_17871&context=PC&vid=UBB&lang=no_NO&search_scope=default_scope&adaptor=primo_central_multiple_fe&tab)

[%20forhandlinger%20og%20deltakelse:%20Ungdommer%20og%20foreldre%20med](https://bibsysthttps://bibsyst-explore/fulldisplay?docid=TN_cdi_cristin_nora_1956_17871&context=PC&vid=UBB&lang=no_NO&search_scope=default_scope&adaptor=primo_central_multiple_fe&tab)

[%20etnisk%20minoritetsbakgrunn%20i%20møte%20med%20den%20norske%20bar](https://bibsysthttps://bibsyst-explore/fulldisplay?docid=TN_cdi_cristin_nora_1956_17871&context=PC&vid=UBB&lang=no_NO&search_scope=default_scope&adaptor=primo_central_multiple_fe&tab)

[nevernstjenesten.%20Universitetet%20i%20Bergen&mode=Basic](https://bibsysthttps://bibsyst-explore/fulldisplay?docid=TN_cdi_cristin_nora_1956_17871&context=PC&vid=UBB&lang=no_NO&search_scope=default_scope&adaptor=primo_central_multiple_fe&tab)

[almaprimo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-](https://bibsysthttps://bibsyst-explore/fulldisplay?docid=TN_cdi_cristin_nora_1956_17871&context=PC&vid=UBB&lang=no_NO&search_scope=default_scope&adaptor=primo_central_multiple_fe&tab)

[explore/fulldisplay?](https://bibsysthttps://bibsyst-explore/fulldisplay?docid=TN_cdi_cristin_nora_1956_17871&context=PC&vid=UBB&lang=no_NO&search_scope=default_scope&adaptor=primo_central_multiple_fe&tab)

[docid=TN_cdi_cristin_nora_1956_17871&context=PC&vid=UBB&](https://bibsysthttps://bibsyst-explore/fulldisplay?docid=TN_cdi_cristin_nora_1956_17871&context=PC&vid=UBB&lang=no_NO&search_scope=default_scope&adaptor=primo_central_multiple_fe&tab)

[lang=no_NO&search_scope=default_scope&adaptor=primo_central_multiple_fe&tab](https://bibsysthttps://bibsyst-explore/fulldisplay?docid=TN_cdi_cristin_nora_1956_17871&context=PC&vid=UBB&lang=no_NO&search_scope=default_scope&adaptor=primo_central_multiple_fe&tab)

[=default_tab&query=any,contains,Fylkesnes.%20M.%20K.%20\(2018\).%20Frykt%20](https://bibsysthttps://bibsyst-explore/fulldisplay?docid=TN_cdi_cristin_nora_1956_17871&context=PC&vid=UBB&lang=no_NO&search_scope=default_scope&adaptor=primo_central_multiple_fe&tab)

[%20forhandlinger%20og%20deltakelse:%20Ungdommer%20og%20foreldre%20med](https://bibsysthttps://bibsyst-explore/fulldisplay?docid=TN_cdi_cristin_nora_1956_17871&context=PC&vid=UBB&lang=no_NO&search_scope=default_scope&adaptor=primo_central_multiple_fe&tab)

[%20etnisk%20minoritetsbakgrunn%20i%20møte%20med%20den%20norske%20bar](https://bibsysthttps://bibsyst-explore/fulldisplay?docid=TN_cdi_cristin_nora_1956_17871&context=PC&vid=UBB&lang=no_NO&search_scope=default_scope&adaptor=primo_central_multiple_fe&tab)

[nevernstjenesten.%20Universitetet%20i%20Bergen&mode=Basic](https://bibsysthttps://bibsyst-explore/fulldisplay?docid=TN_cdi_cristin_nora_1956_17871&context=PC&vid=UBB&lang=no_NO&search_scope=default_scope&adaptor=primo_central_multiple_fe&tab)

Fylkesnes. M. K., Iversen. A. C., Bjørknes. R. & Nygren. L. (2015). Frykten for barnevernet: en undersøkelse av etniske minoritetsforeldres oppfatninger.

Tidsskriftet Norges barnevern, 92(2), 80-96. Hentet fra:

<https://www.divahttps://www.diva->

[portal.org/smash/get/diva2:814342/FULLTEXT01.pdfportal.org/smash/get/diva2:814342/FULLTEXT01.pdf](https://www.divahttps://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:814342/FULLTEXT01.pdfportal.org/smash/get/diva2:814342/FULLTEXT01.pdf)

Fylkesnes, M. K., & Netland, M (2013). God praksis i møte med etniske minoritetsforeldre i barnevernet: Saksbehandlers og foreldres erfaringer. *Tidsskriftet Norges barnevern*, 89(4) side 220-235. Hentet fra:

https://www.researchgate.net/publication/271702015_Fylkesnes_M_K_Netland_M_2013_God_praksis_i_mote_med_etniske_minoritetsfamilier_i_barnevernet_saksbehandlers_og_foreldres_erfaringer_Tidsskriftet_Norges_barnevern_8904_221-232

Fylkesnes, M., Iversen, A.C og Nygren, L. (2018). Negotiating deficiency: Exploring ethnic minority parents' narratives about encountering child welfare services in Norway. *Child and family social work*, 23(2) side 196-203. Hentet fra:

<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1146075/FULLTEXT01.pdf>

Gjersdal, A., & Nordal, O. (2019). BIBSYS – Konsortiet. Hentet: 2022, 12. april fra:

<https://snl.no/BIBSYS-konsortiet>

Gjertsen, P. Å. (2010). *Sosialpedagogikk - forståelse, handling og refleksjon* (2.utg.). Fagbokforlaget.

Gracia, E. L. & Berg, B. (2021). Kultursensitivitet er individsensitivitet – erfaringer fra PROKUS-prosjektet i Groruddalen. I B. Berg & V. Paulsen (red.), *Møter mellom minoriteter og barnevernet*. Universitetsforlaget.

Hagen, G. & Qureshi, N. A. (1996). *Etnisitet i sosialt arbeid - Arbeid med etniske minoriteter i barnevern og sosial sektor*. Tano Aschehoug.

Helgesen, L. A. (2011). *Menneskets dimensjoner: Lærebok i psykologi* (2. utg.). Høyskoleforlaget.

Holm-Hansen, J., Myrvold, T., & Haaland, T. (2007). *Flerkulturelt barnevern- hva vet vi? Norges Barnevern*, 3.

Honneth, A.(2004): Sozialphilosophie zwischen Kritik und Anerkennung. In : Halbig, Christoph, Quante, Michael (hg) (2004): *Münsteraner Vorlesungen zur Philosophie*, Bd.5, Hamburg, LIT 204, Münster. Hentet fra:

https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/36236038/Axel_Honneth_og_en_teor_i_om_anerkendelse-with-cover-page-

[v2.pdf?Expires=1650357170&Signature=KGO8U7vRoB6u6ochqnXu7H6k](https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/36236038/Axel_Honneth_og_en_teor_i_om_anerkendelse-with-cover-page-v2.pdf?Expires=1650357170&Signature=KGO8U7vRoB6u6ochqnXu7H6k)
https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/36236038/Axel_Honneth_og_en_teor_i_om_anerkendelse-with-cover-page-v2.pdf?Expires=1650357170&Signature=KGO8U7vRoB6u6ochqnXu7H6k-TezW7CeZdKG4oH3322~p~WZXY5WfJOPoLJ7FUdMtbGGIBVWxfJ8qAk42IDKfgrLdG2PwxQllxzsqMewY-Y44ku9s-BZI57vmxRteqhuZ0tJRAcSk8yIFc9nJrTmi-DrEaxU0w3RzVuCgQ63DVgSbKYIVLGmvkOSD5O61GXAt96Jrf8m9sJ7wCznBdOe19cUXEbN0HfAOwq8uFSysgwwT-eEU~5ZteztU4QA1cJaT9HYDI4QkZjB4UC2JExDKnSbrFpIMUbTSKt9-aQml6AmmT-q3arIL1CCCxEoaGgPG4DB6WyxbHdpQV6dSFScrQ_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA

https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/36236038/Axel_Honneth_og_en_teor_i_om_anerkendelse-with-cover-page-v2.pdf?Expires=1650357170&Signature=KGO8U7vRoB6u6ochqnXu7H6k-TezW7CeZdKG4oH3322~p~WZXY5WfJOPoLJ7FUdMtbGGIBVWxfJ8qAk42IDKfgrLdG2PwxQllxzsqMewY-Y44ku9s-BZI57vmxRteqhuZ0tJRAcSk8yIFc9nJrTmi-DrEaxU0w3RzVuCgQ63DVgSbKYIVLGmvkOSD5O61GXAt96Jrf8m9sJ7wCznBdOe19cUXEbN0HfAOwq8uFSysgwwT-eEU~5ZteztU4QA1cJaT9HYDI4QkZjB4UC2JExDKnSbrFpIMUbTSKt9-aQml6AmmT-q3arIL1CCCxEoaGgPG4DB6WyxbHdpQV6dSFScrQ_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA

https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/36236038/Axel_Honneth_og_en_teor_i_om_anerkendelse-with-cover-page-v2.pdf?Expires=1650357170&Signature=KGO8U7vRoB6u6ochqnXu7H6k-TezW7CeZdKG4oH3322~p~WZXY5WfJOPoLJ7FUdMtbGGIBVWxfJ8qAk42IDKfgrLdG2PwxQllxzsqMewY-Y44ku9s-BZI57vmxRteqhuZ0tJRAcSk8yIFc9nJrTmi-DrEaxU0w3RzVuCgQ63DVgSbKYIVLGmvkOSD5O61GXAt96Jrf8m9sJ7wCznBdOe19cUXEbN0HfAOwq8uFSysgwwT

https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/36236038/Axel_Honneth_og_en_teor_i_om_anerkendelse-with-cover-page-v2.pdf?Expires=1650357170&Signature=KGO8U7vRoB6u6ochqnXu7H6k-TezW7CeZdKG4oH3322~p~WZXY5WfJOPoLJ7FUdMtbGGIBVWxfJ8qAk42IDKfgrLdG2PwxQllxzsqMewY-Y44ku9s-BZI57vmxRteqhuZ0tJRAcSk8yIFc9nJrTmi-DrEaxU0w3RzVuCgQ63DVgSbKYIVLGmvkOSD5O61GXAt96Jrf8m9sJ7wCznBdOe19cUXEbN0HfAOwq8uFSysgwwT-eEU~5ZteztU4QA1cJaT9HYDI4QkZjB4UC2JExDKnSbrFpIMUbTSKt9-aQml6AmmT-q3arIL1CCCxEoaGgPG4DB6WyxbHdpQV6dSFScrQ_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA

https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/36236038/Axel_Honneth_og_en_teor_i_om_anerkendelse-with-cover-page-v2.pdf?Expires=1650357170&Signature=KGO8U7vRoB6u6ochqnXu7H6k-TezW7CeZdKG4oH3322~p~WZXY5WfJOPoLJ7FUdMtbGGIBVWxfJ8qAk42IDKfgrLdG2PwxQllxzsqMewY-Y44ku9s-BZI57vmxRteqhuZ0tJRAcSk8yIFc9nJrTmi-DrEaxU0w3RzVuCgQ63DVgSbKYIVLGmvkOSD5O61GXAt96Jrf8m9sJ7wCznBdOe19cUXEbN0HfAOwq8uFSysgwwT-eEU~5ZteztU4QA1cJaT9HYDI4QkZjB4UC2JExDKnSbrFpIMUbTSKt9-aQml6AmmT-q3arIL1CCCxEoaGgPG4DB6WyxbHdpQV6dSFScrQ_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA

https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/36236038/Axel_Honneth_og_en_teor_i_om_anerkendelse-with-cover-page-v2.pdf?Expires=1650357170&Signature=KGO8U7vRoB6u6ochqnXu7H6k-TezW7CeZdKG4oH3322~p~WZXY5WfJOPoLJ7FUdMtbGGIBVWxfJ8qAk42IDKfgrLdG2PwxQllxzsqMewY-Y44ku9s-BZI57vmxRteqhuZ0tJRAcSk8yIFc9nJrTmi-DrEaxU0w3RzVuCgQ63DVgSbKYIVLGmvkOSD5O61GXAt96Jrf8m9sJ7wCznBdOe19cUXEbN0HfAOwq8uFSysgwwT-eEU~5ZteztU4QA1cJaT9HYDI4QkZjB4UC2JExDKnSbrFpIMUbTSKt9-aQml6AmmT-q3arIL1CCCxEoaGgPG4DB6WyxbHdpQV6dSFScrQ_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA

[Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZAq3arIL1CCCxEoaGgPG4DB6WyxbHdpQV6dSFScrQ_&Key-Pairhttps://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/36236038/Axel_Honneth_og_en_teori_om_anerkendelse-with-cover-page-v2.pdf?Expires=1650357170&Signature=KGO8U7vRoB6u6ochqnXu7H6k-TezW7CeZdKG4oH3322~p~WZXy5WfJOpoLJ7FUdMtbGGIBVWxfJ8qAk42IDKfgrLdG2PwxQllxzsqMewY-Y44ku9s-BZI57vmxRteghuZ0tJRAcSk8yIFc9nJrTmi-DrEaxU0w3RzVuCgQ63DVgSbKYIVLGmvkOSD5O61GXAt96Jrf8m9sJ7wCznBdOe19cUXEbN0HfAOwq8uFSysgwwT-eEU~5ZteztU4QA1cJaT9HYDI4QkZjB4UC2JExDKnSbrFpIMUbTSKt9-aQml6AmmT-q3arIL1CCCxEoaGgPG4DB6WyxbHdpQV6dSFScrQ_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA](https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/36236038/Axel_Honneth_og_en_teori_om_anerkendelse-with-cover-page-v2.pdf?Expires=1650357170&Signature=KGO8U7vRoB6u6ochqnXu7H6k-TezW7CeZdKG4oH3322~p~WZXy5WfJOpoLJ7FUdMtbGGIBVWxfJ8qAk42IDKfgrLdG2PwxQllxzsqMewY-Y44ku9s-BZI57vmxRteghuZ0tJRAcSk8yIFc9nJrTmi-DrEaxU0w3RzVuCgQ63DVgSbKYIVLGmvkOSD5O61GXAt96Jrf8m9sJ7wCznBdOe19cUXEbN0HfAOwq8uFSysgwwT-eEU~5ZteztU4QA1cJaT9HYDI4QkZjB4UC2JExDKnSbrFpIMUbTSKt9-aQml6AmmT-q3arIL1CCCxEoaGgPG4DB6WyxbHdpQV6dSFScrQ_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA)

Honneth, A. (1995). *The struggle for recognition: The moral grammar of social conflicts*. Polity Press. Hentet fra:

<https://cristianorodriguesdotcom.files.wordpress.com/2013/06/honneth.pdf>

Jacobsen, D. I. 2010. *Hvordan gjennomføre undersøkelser. Innføring i samfunnsvitenskapelig metode*, (2. utg.). Høyskoleforlaget.

Javo, C. (2010). *Kulturens betydning for oppdragelse og atferdsproblemer: transkulturell forståelse, veiledning og behandling*. Universitetsforlaget

Kaya, M. S. (red.). (2010). *Integrasjon og mangfold: utfordringer for sosialarbeideren*. Cappelen Damm

Kvaran, I., Studsrød, I., Paulsen, V. & Mevik, K. (red.). (2019). *Barnevernspedagogen - en grunnbok* (1. utg.). Universitetsforlaget.

Levin, I. & Ellingsen, I. T. (Red.). (2016). *Sosialt arbeid: en grunnbok*. Universitetsforlaget

Manen, M. V. (1993): *Pedagogisk takt: betydningen av pedagogisk omtenkksomhet*. Caspar forlag og Kursvirksomhet.

NDLA. *Normer, verdier og holdninger*. Hentet: 2022, 24. april fra: <https://ndla.no/nb/subject:1:78e538a3-78bf-4db2-af00->

[2ca7d721cb25/topic:2:198170/topic:2:198460/resource:1:198716](https://www.ru.ac.bd/wp-content/uploads/sites/25/2019/03/402_06_00_O'Leary-The-Essential-Guide-to-Doing-Your-Research-Project-2017.pdf)

O'Leary, Z. (2004). *The essential guide to doing research*. SAGE Publications Ltd.

Hentet fra: [http://www.ru.ac.bd/wp-](http://www.ru.ac.bd/wp-content/uploads/sites/25/2019/03/402_06_00_O'Leary-The-Essential-Guide-to-Doing-Your-Research-Project-2017.pdf)

[content/uploads/sites/25/2019/03/402_06_00_O'Leary-The-Essential-Guide-to-Doing-Your-Research-Project-2017.pdf](http://www.ru.ac.bd/wp-content/uploads/sites/25/2019/03/402_06_00_O'Leary-The-Essential-Guide-to-Doing-Your-Research-Project-2017.pdf)

Qureshi, N. A. (2009). *Kultursensitivitet i profesjonell yrkesutøvelse*. I K. Eide, N. A.

Qureshi, M. Rugkåsa & H. Vike (red.), *Over profesjonelle barrierer - Et*

minoritetsperspektiv på psykososialt arbeid med barn og unge. Gyldendal.

Regjeringen.no. *Barnekonvensjonen*. Hentet: 2022, 15. april fra:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/familie-og-barn/innsiktsartikler/fnshttps://www.regjeringen.no/no/tema/familie-og-barn/innsiktsartikler/fns-barnekonvensjon/id2519764/barnekonvensjon/id2519764/>

Ringdal, K. (2018). *Enhet og Mangfold. Samfunnsvitenskapelig metode og kvantitativ metode* (4. utg). Fagbokforlaget.

Rugkåsa, M., Eide, K. & Ylvisaker, S. (2015). *Kulturalisering og symbolsk mening i*

barnevernsarbeid. Hentet fra: [https://oda.oslomet.no/oda-](https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/bitstream/handle/10642/3188/1243813.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

[xmlui/bitstream/handle/10642/3188/1243813.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/bitstream/handle/10642/3188/1243813.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

Rugkåsa, M., Ylvisaker, S. & Eide, K. (2017). *Barnevern i et minoritetsperspektiv:*

Sosialt arbeid med barn og familier. Gyldendal Norsk Forlag

Røkesnes, O. H. & Hanssen, P. H. (2012). *Bære eller bryte* (3. utg.). Fagbokforlaget.

Skytte, M. (2019). *Etniske minoritetsfamilier og sosialt arbeid* (3. utg.). Gyldendal

Norsk Forlag.

Slettebø, T. (2008). *Foreldres medbestemmelse i barnevernet*. Doctoral Dissertation,

NTNU, Trondheim.

Studsrød, V. Paulsen, I. Kvaran, & K. Mevik (red.) (2019), *Barnevernspedagog en grunnbok*. Universitetsforlaget.

Taraldsen, E. (2011): *Homo Libero: en pedagogisk filosofisk dannelsesreise* (1. utg.). Norsk Pedagogisk Forlag.

Tessem, L. B. (2015). *Lang vei til barns rettsvern*. Hentet fra:

<https://www.aftenposten.no/norge/i/6qk5o/lang-vei-til-barns-rettsvern>